

Impacte econòmic i social de l'estació de muntanya de Boí Taüll

Març de 2019

Índex

0. Introducció	11
1. Objecte de l'estudi	15
2. Resum i principals conclusions	19
3. L'estació de muntanya de Boí Taüll	23
3.1. Característiques de l'estació de Boí Taüll i el Resort associat	25
3.2. Perfil dels visitants de l'estació de Boí Taüll	31
3.2.1. Perfil dels visitants	31
4. Afectació de l'activitat d'esquí sobre l'economia, la demografia i la societat de la seva àrea d'influència	35
4.1. Evolució de l'economia de la zona d'influència de l'estació de Boí Taüll	37
4.1.1 Evolució de l'economia del sector serveis a la zona d'influència de l'estació de Boí Taüll	43
4.1.2 Afectació de l'afluència de visitants sobre altres activitats econòmiques no pertanyents al sector serveis	47
4.2. Evolució de la població de la zona d'influència de l'estació de Boí Taüll	50
4.3. Evolució de la segona residència a la zona d'influència de l'estació de Boí Taüll	53
4.4. Evolució dels serveis a la ciutadania a la zona d'influència de l'estació de Boí Taüll	54
4.5. L'estació en el marc de la producció turística de la seva zona d'influència	56
5. Generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball com a conseqüència de l'existència de l'estació	59
5.1. Generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball per l'activitat de l'estació i el Resort associat	63
5.2. Generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball per l'activitat econòmica desenvolupada en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació	64
5.3. Impacte global de l'estació de Boí Taüll en termes de generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball	65
5.4. Comparació de l'impacte en termes de generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball entre la temporada 2014-2015 i la 2017-2018	66
5.4.1 Comparació de la generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball per l'activitat de l'estació i el Resort associat	66
5.4.2 Comparació de la generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball per l'activitat econòmica desenvolupada en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació	67
5.4.3 Comparació de la generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball total	68
6. Perspectives del canvi climàtic a Boí Taüll	69
7. Annexes	73
7.1. Annex A. Model d'enquesta realitzada a peu de pistes	75
7.2. Annex B. Estimació del Valor Afegit Brut i llocs de treball generats per l'estació de Boí Taüll	76
7.2.1 Generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball per l'activitat de l'estació i el Resort associat	77
7.2.2 Generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball associats a les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació	93

Índex de Taules

Taula 1. Característiques de les estacions d'esquí catalanes (a).....	27
Taula 2. Característiques de les estacions d'esquí alpí catalanes (b).....	28
Taula 3. Despesa dels visitants de l'estació a l'hivern (€/esquiador/dia).....	33
Taula 4. Despesa dels visitants de l'estació a l'hivern (€/any).....	34
Taula 5. Valor Afegit Brut generat en l'activitat de l'estació i el Resort associat (€).....	63
Taula 6. Llocs de treball generats en l'activitat de l'estació i el Resort associat.....	63
Taula 7. Valor Afegit Brut generat gràcies a la despesa dels visitants en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (€).....	64
Taula 8. Llocs de treball generats gràcies a la despesa dels visitants en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació.....	64
Taula 9. Valor Afegit Brut TOTAL generat gràcies a l'existència de l'estació (€).....	65
Taula 10. Llocs de treball TOTALS generats gràcies a l'existència de l'estació.....	65
Taula 11. Comparació entre el Valor Afegit Brut generat en l'activitat de l'estació i el Resort associat (€).....	66
Taula 12. Comparació entre els llocs de treball generats en l'activitat de l'estació i el Resort associat.....	66
Taula 13. Comparació entre el Valor Afegit Brut generat gràcies a la despesa dels visitants en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (€).....	67
Taula 14. Comparació entre els llocs de treball generats gràcies a la despesa dels visitants en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació.....	67
Taula 15. Comparació del Valor Afegit Brut TOTAL generat gràcies a l'existència de l'estació (€).....	68
Taula 16. Comparació dels llocs de treball TOTALS generats gràcies a l'existència de l'estació.....	68
Taula 17. Valor Afegit Brut generat de forma directa per la pròpia activitat de l'estació i el Resort.....	77
Taula 18. Distribució de la despesa realitzada per l'estació i el Resort associat.....	78
Taula 19. Impost sobre el Valor Afegit aplicat a cadascuna de les partides de despesa.....	79
Taula 20. Relació entre ingressos (producció) i Valor Afegit Brut.....	82

Taula 21. Valor Afegit Brut generat de forma directa a partir de les despeses de l'estació i el Resort (temporada 2017-2018)	83
Taula 22. Paràmetres de base utilitzats per al càlcul de l'impacte directe en generació de llocs de treball en el sector serveis	84
Taula 23. Llocs de treball generats de forma directa per la despesa realitzada per l'estació i el Resort (temporada 2017-2018).....	85
Taula 24. Factors multiplicadors del Valor Afegit Brut per al càlcul de l'impacte indirecte associat a la despesa de l'estació i el Resort associat.....	86
Taula 25. Valor Afegit Brut generat de forma indirecta per la despesa executada per l'estació i el Resort associat .	87
Taula 26. Factors multiplicadors dels llocs de treball emprats per al càlcul de l'impacte indirecte associat a les despeses realitzades per l'estació	88
Taula 27. Distribució de la despesa de les famílies.....	89
Taula 28. Factors multiplicadors del Valor Afegit Brut per al càlcul dels impactes induïts	90
Taula 29. Valor Afegit Brut generat de forma induïda per la pròpia activitat de l'estació i el Resort associat.....	91
Taula 30. Factors multiplicadors de l'ocupació per al càlcul dels impactes induïts	91
Taula 31. Llocs de treball generats de forma induïda per l'activitat de l'estació i el Resort.....	92
Taula 32. Valor Afegit Brut generat en l'activitat de l'estació i el Resort associat (€).....	93
Taula 33. Llocs de treball generats en l'activitat de l'estació i el Resort associat	93
Taula 34. Despesa dels visitants de l'estació (€/any)	95
Taula 35. Estimació de la despesa en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (€/any)	95
Taula 36. Impost sobre el Valor Afegit aplicat a les diferents branques d'activitat analitzades	96
Taula 37. Ingressos nets per a les diferents activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (€) (temporada 2017-2018).....	96
Taula 38. Relació entre ingressos (producció) i Valor Afegit Brut.....	97
Taula 39. Valor Afegit Brut generat de forma directa en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació	98
Taula 40. Paràmetres de base utilitzats per al càlcul de l'impacte directe en generació de llocs de treball en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació	99

Taula 41. Llocs de treball generats de forma directa en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació	99
Taula 42. Factors multiplicadors del Valor Afegit Brut per al càlcul de l'impacte indirecte associat a la despesa dels visitants en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació	100
Taula 43. Valor Afegit Brut generat de forma indirecta per la despesa realitzada pels visitants de l'estació en activitats del sector serveis no gestionades per la pròpia estació.....	101
Taula 44. Factors multiplicadors dels llocs de treball emprats per al càlcul de l'impacte indirecte associat a la despesa dels visitants en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació	102
Taula 45. Llocs de treball generats de forma indirecta en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació	102
Taula 46. Distribució de la despesa de les famílies.....	103
Taula 47. Factors multiplicadors del Valor Afegit Brut per al càlcul dels impactes induïts	104
Taula 48. Valor Afegit Brut generat de forma induïda en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació	105
Taula 49. Factors multiplicadors de l'ocupació per al càlcul dels impactes induïts	106
Taula 50. Llocs de treball generats de forma induïda en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació	106
Taula 51. Valor Afegit Brut generat gràcies a la despesa dels visitants en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (€).....	107
Taula 52. Llocs de treball generats gràcies a la despesa dels visitants en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació.....	107

Índex de Figueres

Figura 1. Principals actius econòmics de la comarca de l'Alta Ribagorça.....	13
Figura 2. L'adquisició i assumpció de la gestió de l'estació de Boí Taüll per part de la Generalitat de Catalunya als mitjans de comunicació.....	14
Figura 3. Mapa del domini esquiable de l'estació de Boí Taüll.....	25
Figura 4. Accessos a l'estació de Boí Taüll	26
Figura 5. Estació de Boí Taüll.....	26
Figura 6. Boí Taüll Resort, situat a la urbanització Pla de l'Ermita, al terme municipal de la Vall de Boí.....	29
Figura 7. Distribució de l'oferta d'allotjaments turístics per tipologia d'allotjament al Resort Boí Taüll durant l'any 2018	29
Figura 8. Distribució de l'oferta d'allotjaments turístics per nuclis de població a la Vall de Boí durant l'any 2018.....	30
Figura 9. Estacions i principals zones residencials a Catalunya.....	31
Figura 10. Evolució del nombre de forfaits venuts a l'estació de Boí Taüll.....	32
Figura 11. Distribució dels visitants rebuts per l'estació durant la temporada d'hivern en funció de la seva tipologia	32
Figura 12. Principals actius econòmics de la comarca de l'Alta Ribagorça.....	37
Figura 13. Comparació del Valor Afegit Brut per grans sectors econòmics de la comarca de l'Alta Ribagorça per als anys 1991, 2001, 2010 i 2016	39
Figura 14. Evolució de la població ocupada per grans sectors econòmics de la comarca de l'Alta Ribagorça per als anys 1991, 2001, 2011 i 2018	40
Figura 15. Evolució de la població ocupada per branques d'activitat econòmica als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (número de persones).....	41
Figura 16. Evolució de la taxa de població en atur als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (dades en %)	42
Figura 17. Comparació de l'evolució de les Rendes Familiars Brutes Disponibles del Pont de Suert, de l'Alta Ribagorça i de Catalunya (dades en milers d'euros)	43

Figura 18. Comparació de la distribució del Valor Afegit Brut per branca d'activitat econòmica generat en el sector serveis a la comarca de l'Alta Ribagorça entre els anys 2006, 2010 i 2016.....	44
Figura 19. Evolució de l'oferta d'hotels als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (número d'establiments i places disponibles).....	45
Figura 20. Evolució de l'oferta de turisme rural als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (número d'establiments i places disponibles)	45
Figura 21. Evolució de l'oferta de càmpings als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (número d'establiments i places disponibles)	46
Figura 22. Evolució del número de consultes presencials a l'Oficina del Patronat de Turisme de la Vall de Boí i del número de forfets venuts.....	47
Figura 23. Exemples de productes locals i ecològics elaborats per productors locals del territori	48
Figura 24. Evolució de la superfície SAU de terres llaurades als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (hectàrees).....	48
Figura 25. Evolució de les principals espècies ramaderes als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (nombre de caps de bestiar).....	49
Figura 26. Evolució de la població dels municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació des de l'any 1975 fins a l'actualitat	50
Figura 27. Comparació de l'estructura de la població dels municipis de l'àrea d'estudi als anys 2002 i 2017	51
Figura 28. Evolució del saldo migratori als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (balanç entre les immigracions i les emigracions).....	52
Figura 29. Evolució dels habitatges per tipus als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (principals i secundaris)	53
Figura 30. Evolució de l'alumnat d'educació preescolar, infantil, primària, secundària, batxillerat, cicles de formació professional de grau mig i de grau superior als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (número d'alumnes)	54
Figura 31. Lliga Pirineus d'Esquí Alpí a Boí Taüll Resort.....	55
Figura 32. Exemple: Pòsters de la campanya "On la neu, és més que neu" del Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida amb els seus cinc eixos principals: Cultura, Turisme Familiar, Pobles amb encant, Pistes d'esquí i Natura i Paisatge (d'esquerra a dreta)	57
Figura 33. Exemples de material publicat des del Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida	58

Figura 34. Exemple de sinèrgies en la promoció turística: la promoció dels diferents actius en el marc de l'estratègia comercial de Boí Taüll Resort.....	58
Figura 35. Activitats associades a l'existència de l'estació de Boí Taüll per a les quals s'ha avaluat la seva aportació en forma de Valor Afegit Brut i llocs de treball.....	61
Figura 36. Evolució de la capacitat operativa de les estacions d'esquí dels Pirineus sense producció de neu artificial i amb producció de neu artificial, per a dos horitzons temporals i escenaris futurs diferents (+2°C, per als anys 2051-2070, a la part superior, i +4°C per al període comprès entre 2071-2100, a la part inferior).....	72
Figura 37. Activitats associades a l'existència de l'estació de Boí Taüll per a les quals s'ha avaluat la seva aportació en forma de Valor Afegit Brut i llocs de treball.....	76
Figura 38. Aspectes considerats en el càlcul de l'impacte indirecte associat a l'estació	78
Figura 39. Distribució de la despesa de les activitats de restauració	82
Figura 40. Fórmula aplicada per a l'estimació del nombre de llocs de treball directes generats per la despesa realitzada per l'estació en les diferents activitats	84
Figura 41. Càlcul del Valor Afegit Brut indirecte associat a la despesa de l'estació.....	86
Figura 42. Càlcul de l'impacte econòmic induït (ingressos)	89
Figura 43. Distribució de la despesa dels visitants de l'estació	94
Figura 44. Estimació de la despesa realitzada pels visitants en altres activitats del sector serveis de la comarca ...	94
Figura 45. Fórmula aplicada per a l'estimació del nombre de llocs de treball directes generats per la despesa realitzada en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació	99
Figura 46. Càlcul del Valor Afegit Brut indirecte associat a la despesa dels visitants en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació.....	100
Figura 47. Càlcul de l'impacte econòmic induït (ingressos)	103

00

Introducció

L'estació de muntanya de Boí Taüll va ser inaugurada la temporada 1988-1989, havent-se configurat durant els darrers 30 anys com un dels principals actius econòmics de la comarca de l'Alta Ribagorça, juntament amb el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici¹, el romànic de la Vall de Boí², el Balneari de Caldes de Boí³ i les Falles⁴. En aquest sentit, cal destacar que des del setembre del 2018, el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici disposa de la certificació Reserva Starlight⁵, així com a Destí Turístic Starlight⁶, en ambdós casos atorgats per la Fundació Starlight. Addicionalment, de cara al 2019 es preveu que el Parc Nacional obtingui la declaració com a Reserva de la Biosfera per part de la UNESCO.

Figura 1. Principals actius econòmics de la comarca de l'Alta Ribagorça

Font: Boí Taüll Resort, 2019; Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, 2019; Centre del Romànic de la Vall de Boí, 2019; i, Oficina de Turisme de la Vall de Boí, 2019.

¹ És l'únic Parc Nacional de Catalunya, caracteritzat per un paisatge d'alta muntanya, amb un important relleu i una gran riquesa de fauna i vegetació, amb la presència de nombrosos estanys naturals.

² El conjunt romànic de la Vall de Boí, declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO, està format per les esglésies de Sant Climent i Santa Maria de Taüll, Sant Joan de Boí, Santa Eulàlia d'Eril la Vall, Sant Feliu de Barruera, la Nativitat de Durro, Santa Maria de Cardet, l'Assumpció de Còll i l'ermita de Sant Quirc de Durro.

³ El Centre Termal de Caldes de Boí disposa d'una gran varietat d'espais dissenyats per al gran ventall de tractaments medicinals que ofereix: piscina climatitzada d'aigua mineromedicinal, estufes naturals, cabines de fangoteràpia, etc.

⁴ La festa de les Falles, declarada Patrimoni Immaterial de la Humanitat per la UNESCO, es celebra a seixanta-tres pobles del Pirineu i Prepirineu (17 pobles de Catalunya i 9 d'Aragó, dins el territori estatal; i, 34 a França i 3 a Andorra). En el cas de la Vall de Boí, la primera baixada de la temporada de falles és la de Durro, amb la festa de Sant Quirc, a mitjans de juny; durant la nit de Sant Joan es baixen a Boí i, a principis del mes de juliol es corren a Barruera, després a Eril la Vall i, finalment, a Taüll.

⁵ Espai natural protegit on s'estableix un compromís per a la defensa de la qualitat del cel nocturn i a l'accés a la llum de les estrelles. Té com a funció la preservació de la qualitat del cel nocturn i dels diferents valors associats, ja siguin culturals, científics, astronòmics, paisatgístics o naturals.

⁶ Són llocs visitables que gaudeixen d'una excel·lent qualitat per contemplar el cel estrellat i que, al estar protegits de la contaminació luminosa, són especialment aptes per a desenvolupar-hi activitats turístiques basades en aquest recurs natural.

En els darrers anys la viabilitat de l'estació s'ha vist compromesa, motiu pel qual la Generalitat de Catalunya va donar suport a l'activitat, inicialment de forma externa a través de suport financer i, finalment, des de desembre de 2014 mitjançant l'adquisició de la mateixa a través de l'empresa pública *Actius de Muntanya S.A.*⁷. En aquest context, després d'adquirir l'estació, la seva gestió es va licitar a *Promocions Turístiques de la Vall S.A.*, una empresa del grup Nozar, fins el 30 d'abril de 2019. No obstant això, a finals del 2018 aquesta empresa va renunciar de forma unilateral al contracte per a la prestació del servei, motiu pel qual la Generalitat de Catalunya ha assumit des d'aleshores la seva gestió per la temporada d'hivern 2018-2019, amb la subrogació del personal que hi treballava en el marc de l'anterior licitació.

Figura 2. L'adquisició i assumptió de la gestió de l'estació de Boí Taüll per part de la Generalitat de Catalunya als mitjans de comunicació

Font: *La Vanguardia*, 23 de desembre de 2014; i, *Diari de la Neu*, 27 de novembre de 2018.

L'any 2015, la Generalitat de Catalunya, a través de l'*Empresa de Promoció i Localització Industrial de Catalunya, SA (AVANÇSA)*, va encarregar a l'Institut Cerdà la realització d'un estudi per avaluar l'impacte econòmic i social que suposava l'estació de Boí Taüll en el marc de l'economia de l'Alta Ribagorça. D'aquest estudi es va concloure que l'impacte global de l'estació era de 9.262.804€ en forma de Valor Afegit Brut i de generació de 186 llocs de treball anuals. Aquestes xifres equivalien a un 7,2% del Valor Afegit Brut de la comarca de l'Alta Ribagorça i a un 11,1% dels llocs de treball existents a la mateixa. En aquest sentit, per cada euro ingressat en forma de forfait, es generaven 5,48€ en forma de Valor Afegit Brut.

⁷ Actius de Muntanya és una mercantil íntegrament participada per la societat pública Empresa de Promoció i Localització Industrial de Catalunya, S.A. (AVANÇSA), depenent del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya. La missió d'aquesta societat és garantir la suficiència econòmica de les instal·lacions per impulsar l'economia de la comarca i així assegurar el manteniment de l'activitat i els llocs de treball de l'estació.

01

Objectiu de l'estudi

L'any 2019, arran del trencament de la concessió de la gestió de l'estació de Boí Taüll per part de l'empresa *Promocions Turístiques de la Vall S.A.*, la Generalitat de Catalunya, a través de l'empresa AVANÇSA, ha considerat convenient l'actualització de l'estudi que l'Institut Cerdà ja va realitzar l'any 2015 per a la mateixa. Així doncs, el principal objectiu d'aquest estudi és actualitzar, de la forma més acurada possible, quin és l'impacte econòmic (en forma de Valor Afegit Brut) i social (en forma de llocs de treball) de l'estació de Boí Taüll sobre l'economia de l'Alta Ribagorça, considerant l'afectació directa, indirecta i induïda de l'estació.

! Tanmateix, els canvis en la gestió de l'estació ocorreguts en els darrers mesos requereixen **ACTUALIZAR** l'estudi que es va realitzar l'any 2015

Per tant, aquesta actualització permetrà disposar d'una comparació amb els resultats obtinguts en el marc de l'estudi del 2015, analitzant l'evolució produïda en l'impacte econòmic i social de l'estació en els darrers anys.

02

Resum i principals conclusions

L'estació de muntanya de Boí Taüll és un dels principals actius turístics de l'Alta Ribagorça, conjuntament amb el patrimoni romànic de la Vall de Boí, el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i les Falles, presentant la particularitat de ser el primer actiu d'aquesta tipologia dels mesos d'hivern, de manera que l'estació ha permès la fixació de població al territori. Des de la seva inauguració, ha estat un dels factors que ha permès el creixement poblacional i l'economia del sector serveis de la seva àrea d'influència, de fet la inversió realitzada en els darrers anys en l'estació **és un dels factors que expliquen que s'hagi frenat la tendència a la disminució de la població en els municipis de l'àrea d'influència i que s'hagin incrementat els serveis, educatius, culturals, etc., existents en aquesta zona.**

L'activitat agrària també es beneficia de la comercialització dels seus productes entre els turistes que accedeixen a la zona per gaudir dels seus actius turístics, entre els quals es troba l'estació. L'aprofitament dels recursos naturals existents a la comarca fa que els municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació tinguin una gastronomia i uns productes agroalimentaris caracteritzats per la qualitat de les seves matèries primeres i processos d'elaboració. La carn de vedella i corder, els formatges artesanals, la mel i la melmelada són alguns dels productes locals i artesanals que són adquirits en major volum pels visitants de la zona.

En aquest context, **un abrupte tancament de l'estació, sense haver configurat una alternativa econòmica a la comarca per als mesos d'hivern contribuiria a accelerar els processos de destrucció de llocs de treball que la comarca ha patit des de l'inici de la crisi econòmica i dels quals encara no s'ha recuperat, el que suposaria la reaparició de dinàmiques de pèrdua de població.**

El tancament de l'estació suposaria, d'entrada, la desaparició de l'aportació socioeconòmica que la mateixa genera en l'actualitat: aquesta infraestructura aporta en l'actualitat, de forma directa, indirecta i induïda, **10,8 milions d'euros a l'economia de l'Alta Ribagorça (un 11,9% del Valor Afegit Brut anual comarcal) i 279 llocs de treball (un 17,6% dels llocs de treball totals existents a la comarca), essent el principal motor econòmic de la comarca durant els mesos d'hivern (s'estima que l'activitat de l'estació podria suposar més del 20% del VAB generat a la comarca i entorn al 35% de la població ocupada durant aquests mesos).**

S'ha de destacar, així mateix, que bona part de l'aportació socioeconòmica que desapareixeria (un 50% del total) es perdria en activitats del sector serveis no vinculades a l'estació⁸. Aquest és un fenomen habitual a les estacions d'esquí, i de fet, és comú que en aquells casos en què s'ha produït un tancament, com per exemple en els casos de La Tuca, Rasos de Peguera, Valle del Sol, Poreferrada o Puigmal, des del territori es **reclami la seva reobertura, no per la pròpia activitat de l'estació, sinó per la seva capacitat d'atracció turística i dinamització socioeconòmica.**

Per tal d'evitar que es doni una situació similar en el cas de Boí, resulta necessari, a curt termini, garantir la viabilitat econòmica de l'estació, aspecte que permetrà garantir la supervivència de tota l'activitat econòmica

⁸ S'ha de destacar que les activitats del sector serveis són el principal motor econòmic de la comarca, amb una generació del 70,2% del seu VAB.

que se'n deriva i a mig termini definir i apostar per actius turístics que permetin complementar l'estació i diversificar l'activitat econòmica de la comarca durant els mesos d'hivern. En aquest context, **s'ha de destacar que per cada euro ingressat en forma de forfait es generen 7,8 € en forma de Valor Afegit Brut, o el que és equivalent, per cada euro invertit en infraestructures i manteniment per part d'Actius de Muntanya S.A. es generen 15,3 € en forma de VAB en el conjunt de l'economia comarcal.**

03

L'estació de muntanya de Boí Taüll

3.1. Característiques de l'estació de Boí Taüll i el Resort associat

L'estació de muntanya de Boí Taüll, inaugurada l'any 1989, és l'única infraestructura per a la pràctica de l'esquí alpí existent a la comarca de l'Alta Ribagorça. Es tracta d'una instal·lació de grandària mitjana que compta amb un domini esquiable de 45 quilòmetres (equivalents a 550 hectàrees de superfície), 43 pistes d'esquí, 11 remuntadors amb una capacitat per a remuntar 15.770 esquiadors per hora, 205 canons de neu i una superfície innivable artificialment de 20,2 quilòmetres. És la cinquena estació d'esquí de Catalunya respecte a la seva grandària, d'entre les deu estacions existents, per darrera de Baquèira-Beret, La Masella, La Molina i Port del Compte.

El conjunt de l'estació es troba a una cota superior als 2.000 metres d'alçada, amb la presència del punt esquiable més alt de Catalunya i Andorra, ja que la cota màxima de l'estació arriba als 2.751 metres. La seva elevada altitud permet garantir la continuïtat de la pràctica de l'esquí alpí pràcticament durant tota la temporada d'hivern.

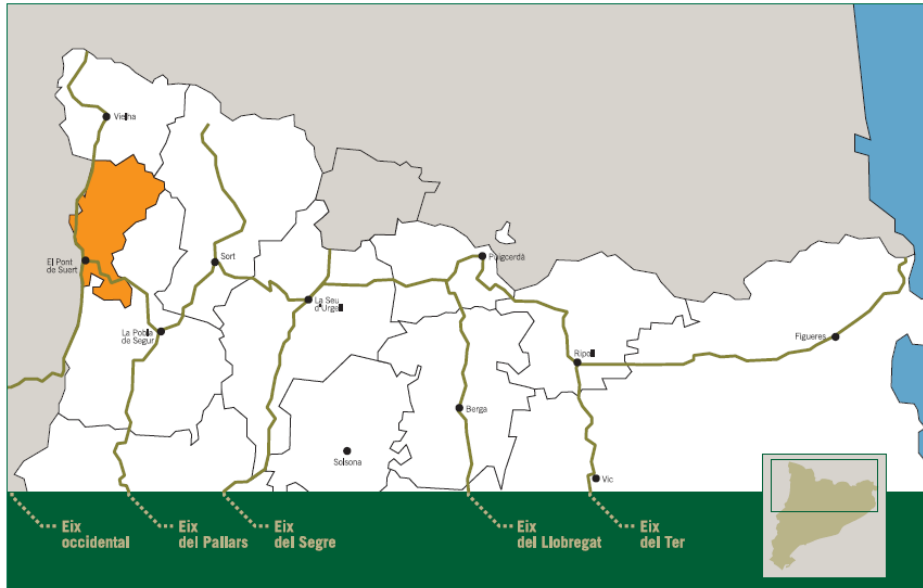
Figura 3. Mapa del domini esquiable de l'estació de Boí Taüll

Font: Boí Taüll Resort, 2019.

En relació a l'accés a l'estació, aquest es produeix des del sud a través de la carretera nacional N-230 i des del sud-est a través de la carretera nacional N-260. Ambdós eixos conflueixen al municipi del Pont de Suert, des d'on, seguint la carretera nacional N-230, aproximadament durant 1,4 quilòmetres al nord d'aquesta població, neix la via secundària L-500 que recorre la Vall de Boí i esdevé l'accés a l'estació.

Figura 4. Accessos a l'estació de Boí Taüll

Font: Pla Director de les Estacions de Muntanya. Generalitat de Catalunya, 2006.

Figura 5. Estació de Boí Taüll

Font: Boí Taüll Resort, 2019.

Taula 1. Característiques de les estacions d'esquí catalanes (a)

Estació	Comarca	Cota mínima	Cota màxima	Distància esquiable (km)	Pistes verdes	Pistes blaves	Pistes vermelles	Pistes negres	Pistes totals	Remuntadors
Baqueira-Beret	Vall d'Aran	1.500	2.610	165	6	43	45	17	111	36
Masella	La Cerdanya	1.600	2.535	74	9	24	22	10	65	18
La Molina	La Cerdanya	1.700	2.445	70	19	18	22	7	66	15
Port del Comte	Solsonès	1.700	2.400	50	7	11	13	6	37	16
Boí Taüll	Alta Ribagorça	2.020	2.751	45	6	3	20	14	43	11
Port Ainé	Pallars Sobirà	1.650	2.440	27	6	4	11	4	25	8
Espot	Pallars Sobirà	1.500	2.500	25	2	10	6	4	22	6
Vallter 2.000	El Ripollès	1.959	2.535	18,74	3	3	6	1	13	11
Vall de Núria	El Ripollès	1.964	2.252	7,6	3	3	3	2	11	5
Tavascan	Pallars Sobirà	1.750	2.250	6	3	2	2	2	9	3
TOTAL	-	-	-	488,34	64	121	150	67	402	129

Nota: s'ombregen en blau les estacions de la província de Lleida, restant les de la província de Girona sense ombrejar.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Associació Catalana d'Estacions d'esquí i Activitats de Muntanya i altres fonts bibliogràfiques.

Taula 2. Característiques de les estacions d'esquí alpí catalanes (b)

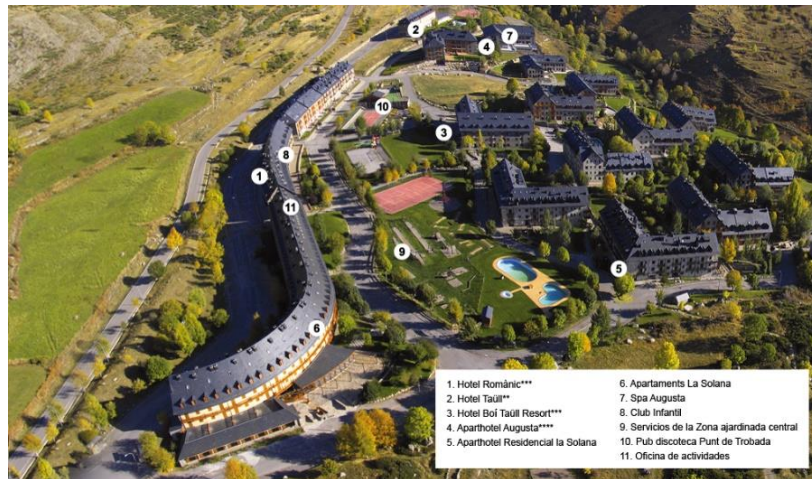
Estació	Capacitat remuntadors (esq./hora)	Canons de neu	Superfície innivada (km)	Places d'hotels (estació)	Places d'hotels (àrea influència)	Preu forfet adult (€)	Preu forfet infantil (€)
Baquèira-Beret	61.024	660	41	3.713	9.965	52	35
Masella	14.560	574	53	710	14.046	44	40
La Molina	28.380	513	41	2.495	14.046	40	38
Port del Compte	16.060	256	21	-	662	36	29
Boí Taüll	15.770	205	20,2	1.200	3.524	39	29
Port Ainé	10.810	126	11,5	2.600	2.000	34	26
Espot	8.220	163	15	930	907	34	26
Vallter 2.000	9.722	86	9	80	2.317	25	18,75
Vall de Núria	4.560	88	6,6	509	3.010	36,6	22,9
Tavascan	2.600	-	-	50	500	22	16
TOTAL	166.983	2.671	218,3	12.287	50.977	362,6	280,65

Nota: s'ombregen en blau les estacions de la província de Lleida, restant les de la província de Girona sense ombrejar. Les dades referents a les places d'hotels (estació i àrea d'influència) són relatives a l'any 2015.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Associació Catalana d'Estacions d'esquí i Activitats de Muntanya i altres fonts bibliogràfiques.

L'estació té associada el complex d'hotels i apartaments hotelers més complert i ampli de la comarca de l'Alta Ribagorça: el Resort Boí Taüll. Aquest Resort es troba ubicat a la urbanització Pla de l'Ermida, situada al terme municipal de la Vall de Boí. Es tracta d'un complex d'hotels i comerços enfocat al turisme de muntanya, entenent aquest com aquell orientat tant a la pràctica d'activitats de neu durant la temporada d'hivern com a la pràctica d'activitats de natura i d'aventura durant la temporada d'estiu.

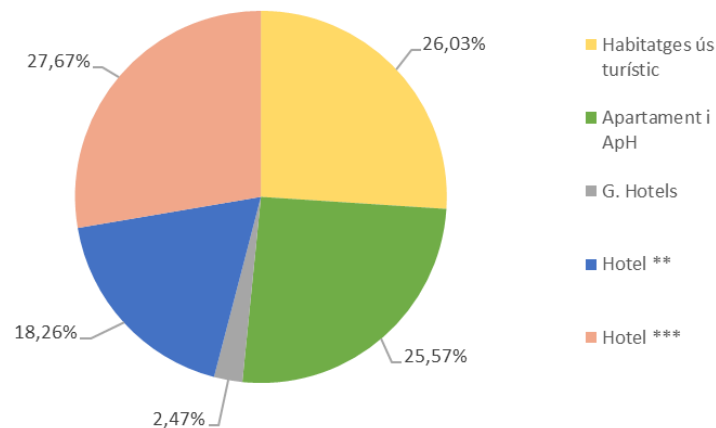
Figura 6. Boí Taüll Resort, situat a la urbanització Pla de l'Ermida, al terme municipal de la Vall de Boí

Font: Boí Taüll Resort.

El complex residencial Pla de l'Ermida, situat a 1.615 metres d'altitud, es va crear juntament amb l'estació de muntanya de Boí Taüll. Està configurat per sis allotjaments turístics que comprenen tres hotels (Hotel Romànic, Hotel Taüll i Hotel Boí Taüll) i tres apartahotels (Aparthotel Augusta & Spa, Apartaments la Solana i Residencial la Solana), amb gairebé 1.100 llits turístics, essent els de dues i tres estrelles els que engloben una major quantitat d'aquestes places.

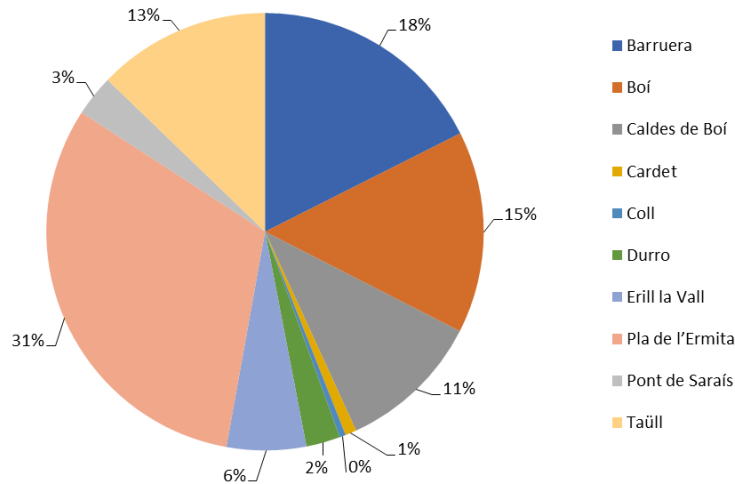
Figura 7. Distribució de l'oferta d'allotjaments turístics per tipologia d'allotjament al Resort Boí Taüll durant l'any 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Patronat de Turisme de la Vall de Boí, 2019.

En aquest context, s'ha de destacar que els allotjaments del Resort suposen una tercera part dels llits disponibles al municipi de la Vall de Boí.

Figura 8. Distribució de l'oferta d'allotjaments turístics per nuclis de població a la Vall de Boí durant l'any 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Patronat de Turisme de la Vall de Boí, 2019.

L'oferta residencial es complementa amb una gran quantitat de serveis d'oci, incloent botigues, restaurants i un club infantil (espai de jocs supervisats per personal qualificat per a nens entre 2 i 6 anys d'edat). Així mateix, el complex hotelier disposa de serveis addicionals de recreació, com rutes amb BTT, excursions a peu, tir amb arc i la possibilitat d'utilitzar els serveis de l'escola d'esquí.

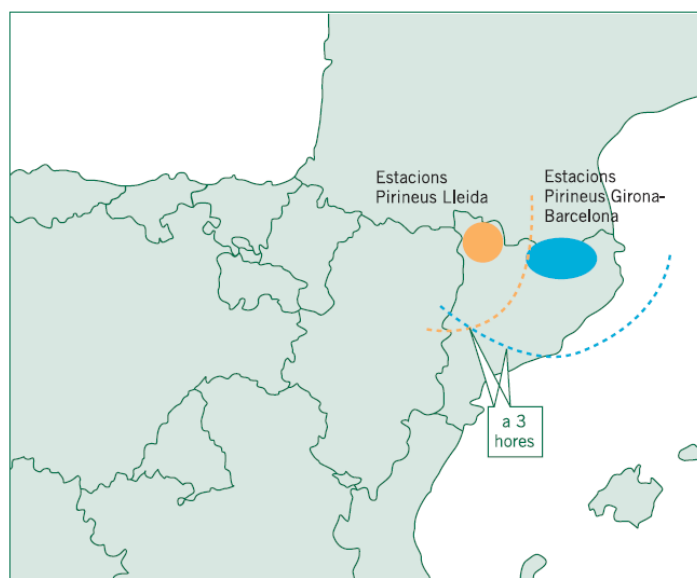
3.2. Perfil dels visitants de l'estació de Boí Taüll

El model de negoci de l'estació de Boí Taüll es caracteritza per la seva focalització en el turisme blanc o de neu a l'hivern. En aquest sentit, la temporada d'hivern inclou habitualment des del dia 1 o 6 de desembre (pont de la Constitució i la Puríssima) fins a finals d'abril,

3.2.1. Perfil dels visitants

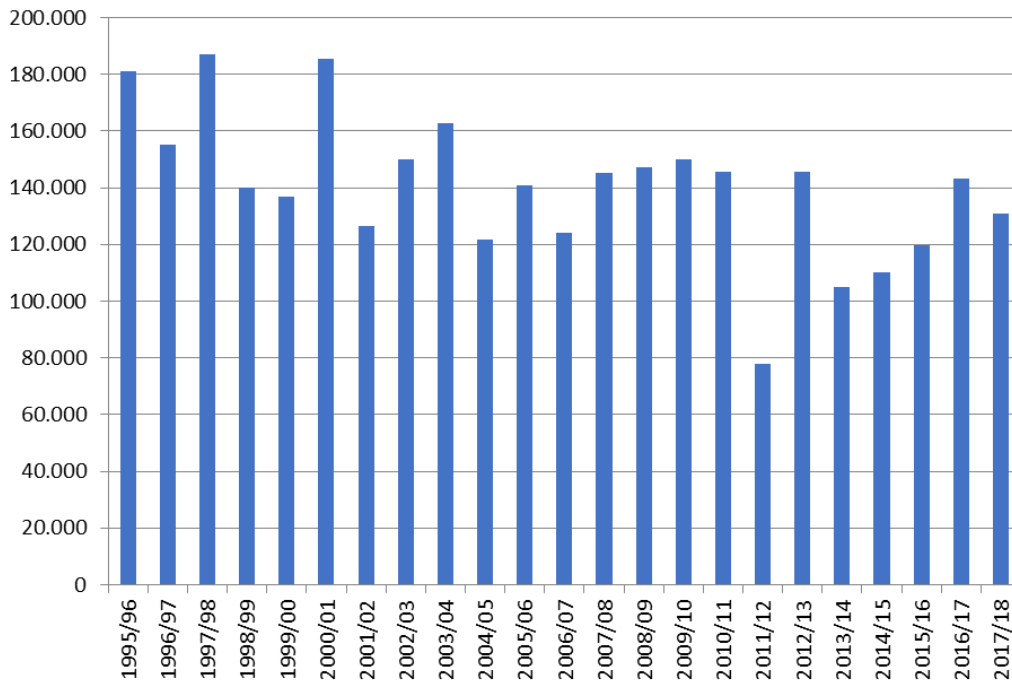
La distància respecte als principals nuclis poblacionals propers a l'estació fa que el perfil de l'esquiador sigui principalment el de visitant d'estada, és a dir, que realitza pernoctació en algun dels allotjaments de la zona, esquiant més d'un dia a l'estació. Així, s'estima que un 82,8% dels esquiadors visitants pernocten en algun dels allotjaments turístics de la zona, corresponent el 17,2% restant a esquiadors de dia (que inclouen tant les persones que es desplacen des d'altres indrets i tornen el mateix dia, com els habitants de l'àrea d'influència i persones que disposen de segona residència en les proximitats de l'estació).

Figura 9. Estacions i principals zones residencials a Catalunya

Font: Pla Director de les Estacions de Muntanya. Generalitat de Catalunya, 2006.

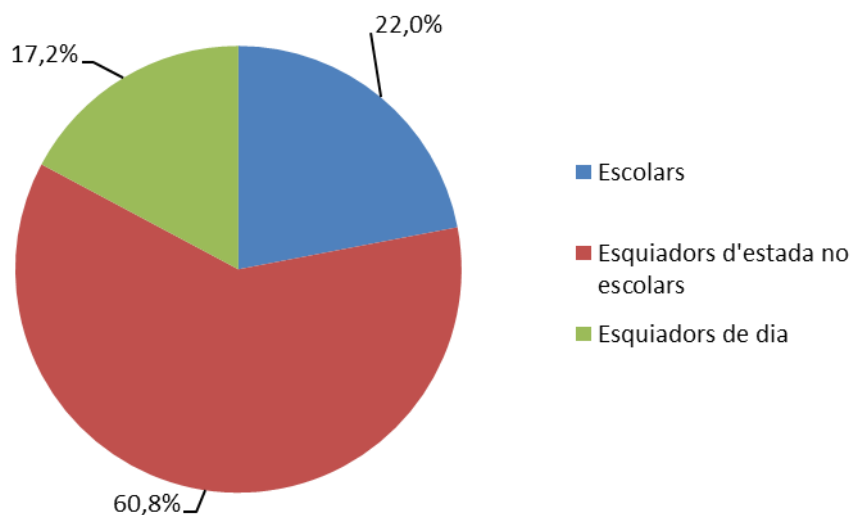
Figura 10. Evolució del nombre de forfaits venuts a l'estació de Boí Taüll

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Boí Taüll Resort, 2018.

Per una altra banda, l'estació de Boí Taüll es caracteritza per haver realitzat una forta aposta per l'atracció de grups escolars, representant els mateixos un 22,4% dels visitants que rep l'estació i el Resort associat durant la temporada d'hivern.

Figura 11. Distribució dels visitants rebuts per l'estació durant la temporada d'hivern en funció de la seva tipologia

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Boí Taüll Resort, 2019.

La despesa realitzada varia en funció de la tipologia de visitant/esquiador. Per tal de poder establir la despesa per a cadascun dels grups de visitants s'han realitzat enquestes a un total de 284 persones, realitzant enquestes a peu de pista a esquiadors particulars que han visitat aquest darrer any l'estació. En aquest sentit, a l'annex es pot consultar el model d'enquesta realitzada. D'altra banda, per tal d'estimar la despesa en el cas dels grups d'escolars, s'ha contactat amb algunes de les escoles que han visitat l'estació en els darrers anys.

Seguidament, es poden consultar els resultats obtinguts del treball de camp efectuat:

Taula 3. Despesa dels visitants de l'estació a l'hivern (€/esquiador/dia)			
Partida de despesa	Escolars	Esquiadors d'estada no escolars	Esquiadors de dia
Despesa en allotjament	33,06	38,31	0
Despesa en bars i restaurants	21,81	26,71	13,38
Lloguer de material d'esquí	5,29	9,87	5,19
Despesa en compres	15,00	5,26	4,85
Despesa en activitats culturals i d'oci		3,91	3,30
Despesa en transport privat		14,81	11,19
Despesa en transport públic		0,00	0,10
TOTAL	75,16	98,86	38,02

Nota: no s'inclou la despesa en forfet. Font: Institut Cerdà, 2019.

Per tant, atenent a la distribució del nombre de visitants de l'estació durant la temporada 2017-2018 (26.400 esquiadors-dia escolars, 73.016 esquiadors-dia d'estada no escolars i 20.668 esquiadors-dia que no realitzen despesa en allotjament), s'ha calculat la despesa total realitzada pels mateixos.

Taula 4. Despesa dels visitants de l'estació a l'hivern (€/any)				
<i>Partida de despesa</i>	<i>Escolars</i>	<i>Esquiadors d'estada no escolars</i>	<i>Esquiadors de dia</i>	<i>Total</i>
Despesa en allotjament	872.780	2.797.168	0	3.669.948
Despesa en bars i restaurants	575.713	1.950.320	276.630	2.802.662
Despesa en compres	396.000	384.039	100.285	880.323
Lloguer de material d'esquí	139.778	720.593	107.327	967.698
Despesa en activitats culturals i d'oci	0	285.315	68.263	353.578
Despesa en transport públic	0	0	2.067	2.067
TOTAL	1.984.270	6.137.435	554.571	8.676.276

Font: Institut Cerdà, 2019.

Per altra banda, respecte a la procedència dels visitants durant la temporada d'hivern, un 83% procedeixen de la península Ibèrica (Espanya i Portugal) un 16% de França i un 1% del Regne Unit⁹.

⁹ Font: Boí Taüll Resort, 2015.

04

Afectació de l'activitat d'esquí sobre l'economia, la demografia i la societat de la seva àrea d'influència

4.1. Evolució de l'economia de la zona d'influència de l'estació de Boí Taüll

Les comarques dels Pirineus s'han caracteritzat històricament per un context socioeconòmic i demogràfic determinat pel predomini de les activitats primàries (agricultura, ramaderia i explotació forestal) i, en el cas de l'Alta Ribagorça, pel sector hidroelèctric. En aquest context, com a conseqüència de l'abandonament de les activitats rurals i del despoblament associat viscut des de mitjans del segle XX fins als anys vuitanta, es va produir un descens de la demografia de l'Alta Ribagorça i un progressiu envelliment de la seva població.

Aquesta tendència s'ha aconseguit revertir en els darrers 30 anys gràcies a la terciarització de l'activitat econòmica, propiciada pel desenvolupament del turisme de muntanya i el turisme d'esquí, havent-se produït una transició d'una economia basada en les activitats primàries cap a una activitat econòmica centrada en els serveis.

La inauguració de l'estació l'any 1989 va tenir un pes important en aquest procés i, conjuntament amb el patrimoni romànic de la Vall de Boí, el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, el Balneari de Caldes de Boí i les Falles, esdevé un dels principals actius turístics de la comarca. En aquest sentit, com ja s'ha comentat anteriorment, des del setembre del 2018, el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici disposa de la certificació Reserva Starlight, així com a Destí Turístic Starlight. Addicionalment, de cara al 2019 es preveu que el Parc Nacional obtingui la declaració com a Reserva de la Biosfera per part de la UNESCO.

Figura 12. Principals actius econòmics de la comarca de l'Alta Ribagorça

Falles

Reserva i Destí Turístic Starlight

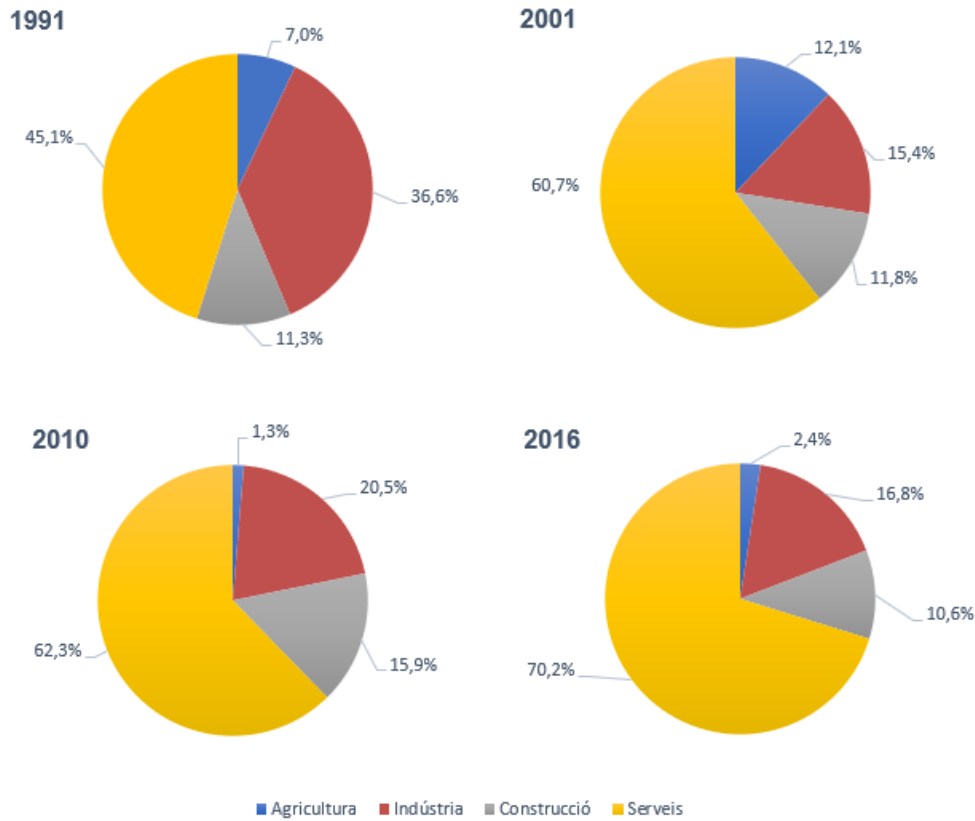
Font: Boí Taüll Resort, 2019; Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, 2019; Centre del Romànic de la Vall de Boí, 2019; Balneari Caldes de Boí, 2019; i, Oficina de Turisme de la Vall de Boí, 2019.

La recent declaració del parc nacional com a Reserva Starlight i Destí Turístic Starlight, junt amb la previsible declaració com a Reserva de la Biosfera durant aquest any 2019, suposaran noves oportunitats de negoci i diversificació dels serveis turístics actualment oferts a la comarca. En aquest context, des de les administracions locals de l'àrea d'influència es pretén impulsar el turisme relacionat amb l'observació de les estrelles, aprofitant les certificacions obtingudes, tal i com ja s'ha realitzat en altres zones de Catalunya (Parc Astronòmic del Montsec) o a la resta de l'Estat espanyol.

Tanmateix, s'ha de destacar l'especial valor de l'estació ja que permet l'atracció de visitants en uns mesos, els d'hivern, on, per causes climàtiques, la visita a la resta d'actius turístics de la comarca esdevé més reduïda. Així, es pot afirmar que l'estació permet el manteniment de l'activitat turística durant l'època hivernal, essent el principal suport de l'economia comarcal durant aquests mesos. En aquest sentit, la implantació de l'estació ha suposat un increment de l'activitat turística als municipis de la zona d'influència, amb una clara influència sobre l'activitat econòmica, la seva demografia i el desenvolupament de serveis.

El sector econòmic més beneficiat en les darreres dècades als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació ha estat el sector serveis, gràcies a l'impuls dels actius turístics de què disposa la mateixa, tant els orientats al turisme d'hivern com els associats al turisme d'estiu. Aquesta situació és general per al conjunt de la comarca de l'Alta Ribagorça, essent en l'actualitat la principal font d'activitat econòmica de la mateixa. En aquest sentit, l'any 2016 el sector serveis representava gairebé tres quartes parts (70,2%) de l'economia comarcal, havent-se incrementat el seu pes en 25,1 punts percentuals des de l'any 1991. Contràriament, el pes del sector agrari ha passat a ser molt reduït, representant un 2,4% en l'actualitat. En aquest sentit, aquest sector ha experimentat una reducció de 4,6 punts percentuals entre els anys 1991 i 2016.

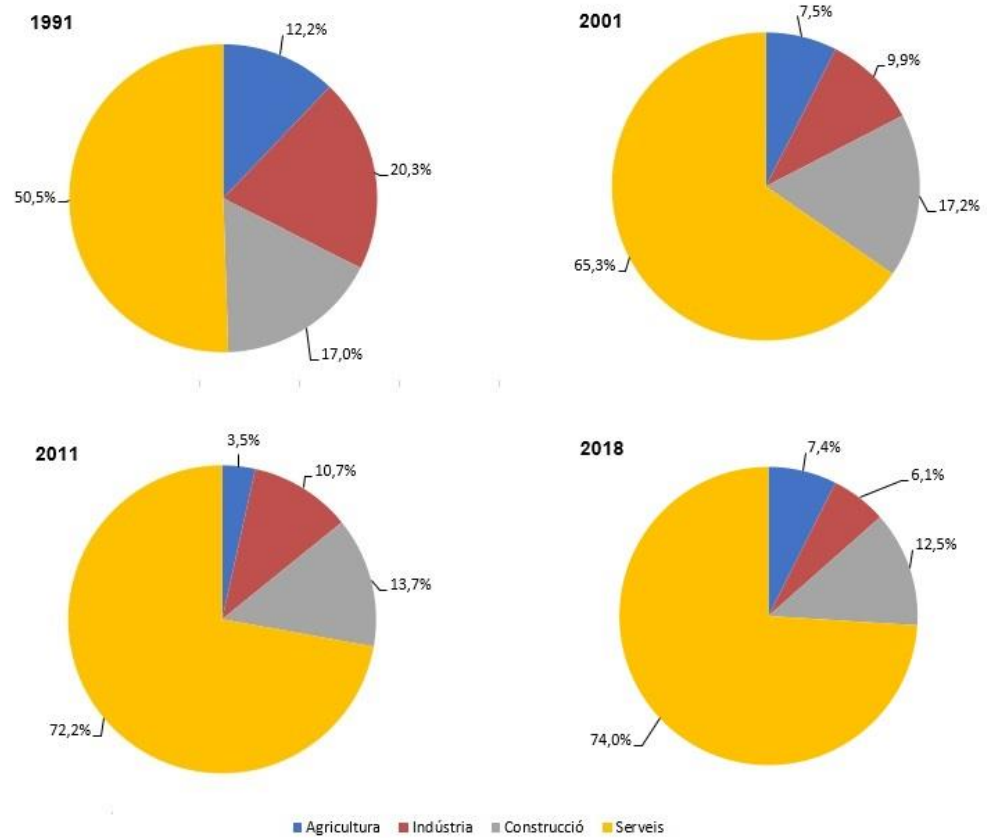
Figura 13. Comparació del Valor Afegit Brut per grans sectors econòmics de la comarca de l'Alta Ribagorça per als anys 1991, 2001, 2010 i 2016

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

L'evolució del pes dels diferents sectors en la generació de Valor Afegit Brut s'ha vist reflectida, al seu torn, en el mercat laboral. Mentre que la població dedicada al sector agrari ha disminuït en les darreres dècades, el sector serveis ha vist com la seva població ocupada s'incrementava gairebé un 47% des de l'any 1991 fins a l'any 2016, passant del 50,5% de la població ocupada al 74% respectivament.

Figura 14. Evolució de la població ocupada per grans sectors econòmics de la comarca de l'Alta Ribagorça per als anys 1991, 2001, 2011 i 2018

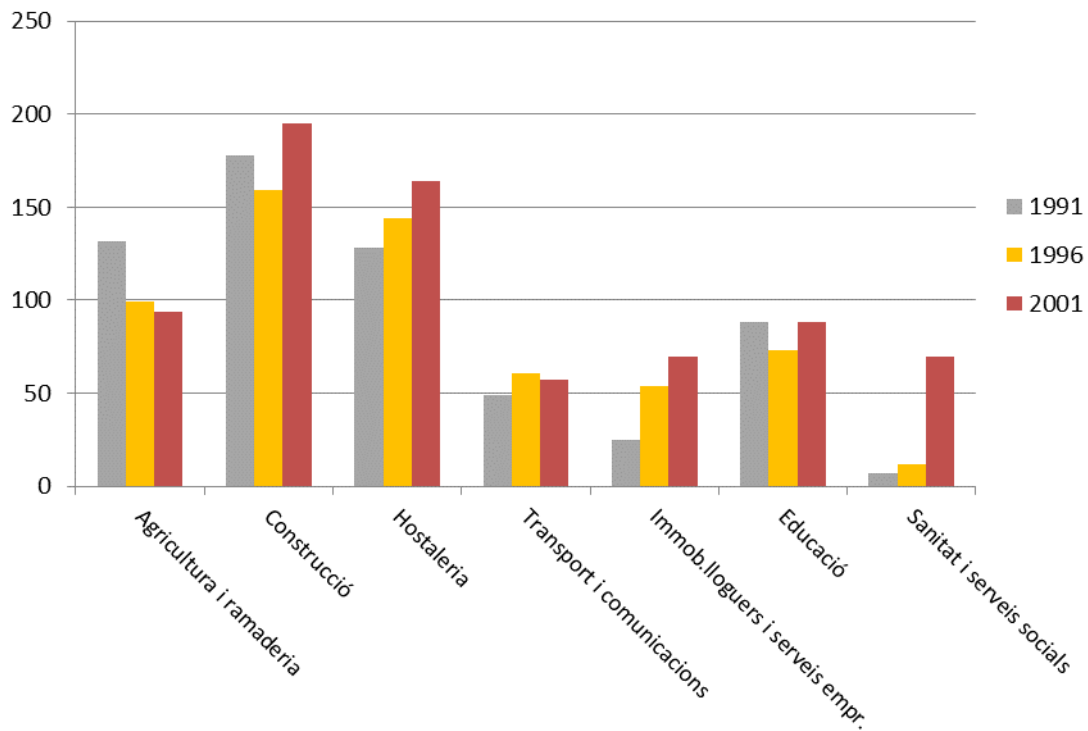

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

Paral·lelament, si s'analitza la població ocupada per branca d'activitat des de l'any 1991, dos anys després de la creació de l'estació de Boí Taüll, fins a l'any 2001 als municipis de l'àrea d'influència més directa de l'estació¹⁰ es pot apreciar una evolució creixent de les activitats relacionades amb el sector serveis, especialment les activitats d'hostaleria, seguides de les immobiliàries de lloguers i de les activitats de transport i comunicació. Així mateix, cal destacar l'augment exponencial de llocs de treball en la sanitat i serveis socials a l'any 2001, com a conseqüència de la dotació de nous serveis d'aquesta tipologia a la Vall. D'altra banda, el sector agrari va ser l'únic que va veure reduïda la seva població ocupada.

¹⁰ S'ha definit com a àrea d'influència directa aquells municipis afectats en major mesura per l'activitat de l'estació com a conseqüència de la seva proximitat: Vall de Boí i El Pont de Suert.

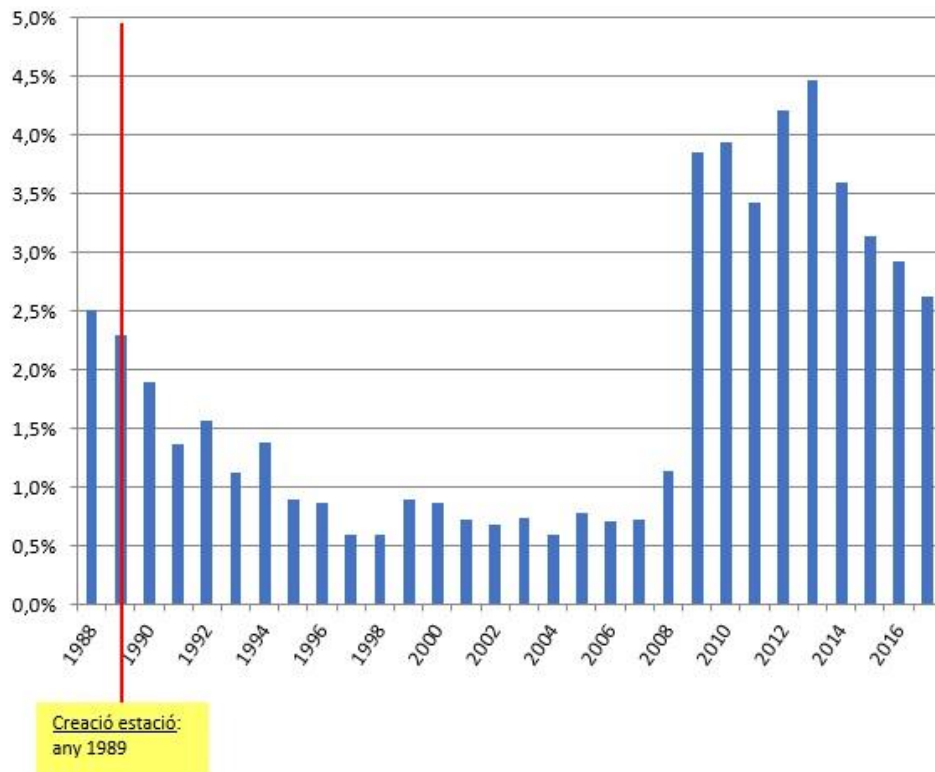
Figura 15. Evolució de la població ocupada per branques d'activitat econòmica als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (número de persones)

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). 2019 (no es disposen de dades més actualitzades que les relatives a l'any 2001).

Una altra manera d'apreciar l'impacte associat al desenvolupament econòmic relacionat amb l'activitat turística és a través de l'anàlisi de l'atur registrat al llarg de les darreres dècades. Des de la inauguració de l'estació i fins a l'inici de la crisi econòmica, la tendència de la taxa d'atur va ser decreixent. Posteriorment, amb l'inici de la crisi econòmica, l'atur es va incrementar fins a assolir el seu nivell màxim l'any 2013, amb un 4,5% de població aturada. Tanmateix, s'ha de destacar que aquest nivell es trobava molt allunyat de la mitjana registrada a Catalunya per aquest any: un 21,9%. A partir de l'any 2014, la taxa d'aturats va tornar a agafar una dinàmica decreixent any rere any. La següent figura mostra la situació de l'atur viscuda al conjunt dels municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació entre els anys 1988 i 2017.

Figura 16. Evolució de la taxa de població en atur als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (dades en %)

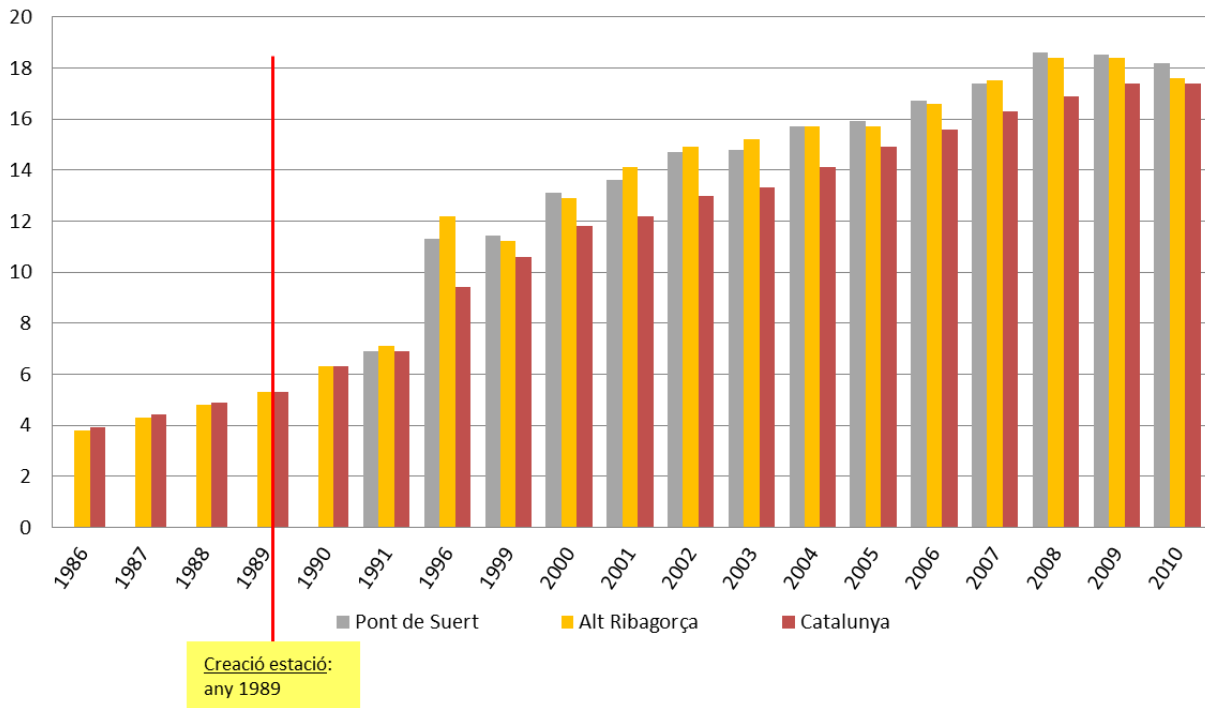

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

Per últim, l'increment de l'activitat turística a la comarca, en part gràcies a l'estació, s'ha vist reflectida també en un increment de la Renda Familiar Bruta Disponible (RFBD). En aquest sentit, la renda actual de l'Alta Ribagorça es troba entre les més elevades de Catalunya. El gràfic següent indica l'evolució de la renda del terme municipal del Pont de Suert¹¹, comparant-la amb la de la comarca de l'Alta Ribagorça i de Catalunya. Mentre que la renda familiar del Pont de Suert és equiparable a la renda mitja de les famílies de l'Alta Ribagorça, aquestes dues són superiors en ambdós casos a la mitjana de Catalunya. Així, l'any 2010 la renda del Pont de Suert era 1,05 vegades superior a la mitjana de Catalunya i 1,03 vegades superior a la mitjana de la comarca de l'Alta Ribagorça. La màxima diferència es va donar l'any 1996, quan els nivells de renda del Pont de Suert i de l'Alta Ribagorça eren, respectivament, 1,20 i 1,30 vegades superiors a la renda mitjana de Catalunya.

¹¹ La base de dades de l'Idescat només disposa de dades relatives a la RFBD d'alguns dels municipis de Catalunya i, en absència de dades de la Vall de Boí, només s'han fet servir dades del municipi del Pont de Suert per determinar la RFBD de l'àmbit d'estudi. Tampoc es disposen les dades de la RFBD del Pont de Suert per al període d'anys comprès entre el 1986 i el 1990 ni després del 2010.

Figura 17. Comparació de l'evolució de les Rendes Familiars Brutes Disponibles del Pont de Suert, de l'Alta Ribagorça i de Catalunya (dades en milers d'euros)

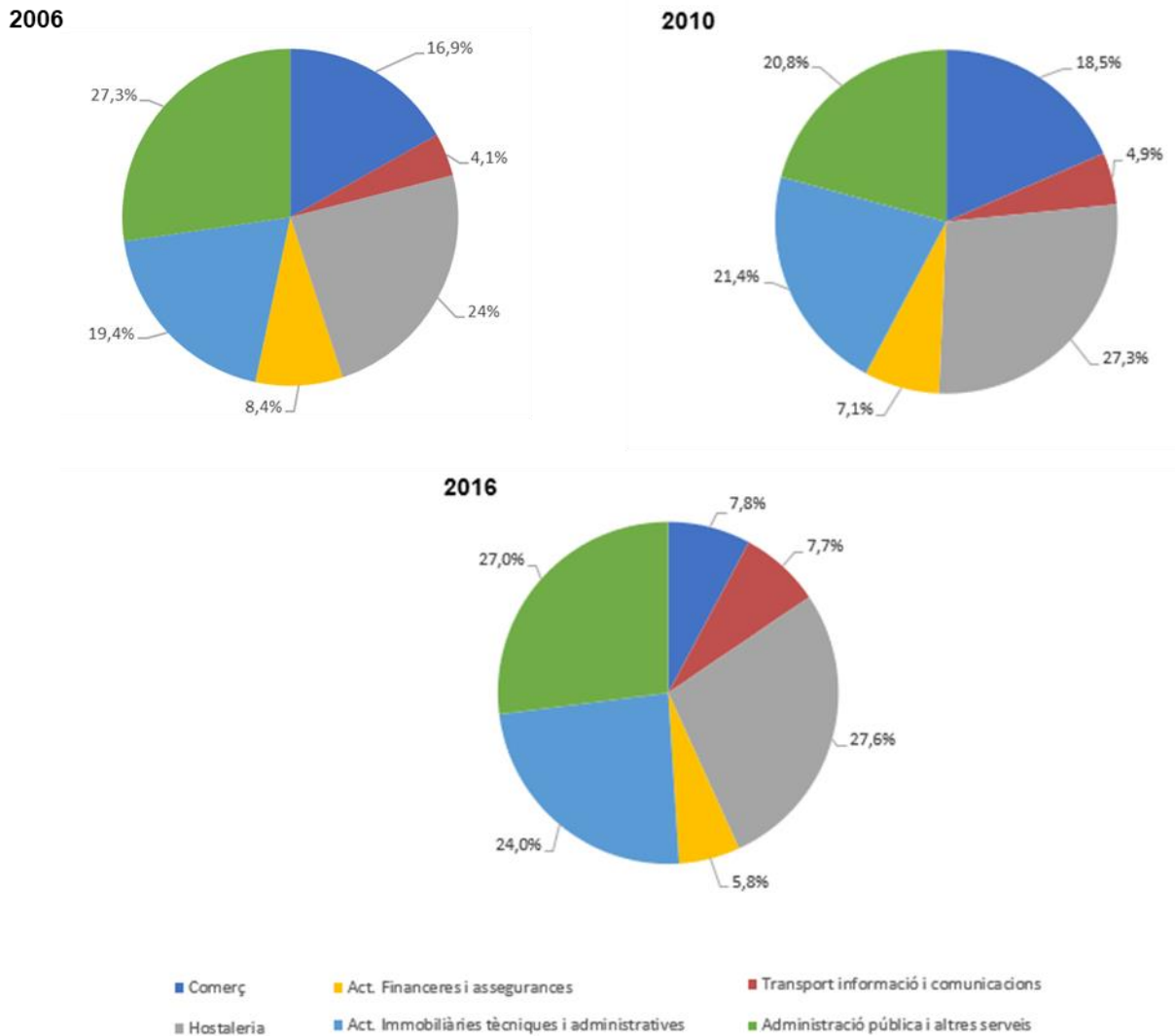

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

4.1.1 Evolució de l'economia del sector serveis a la zona d'influència de l'estació de Boí Taüll

Com s'ha indicat, el sector serveis representava l'any 2016 el 70,2% del Valor Afegit Brut generat i un 74,0% de la població ocupada l'any 2018. Si s'analitza en més detall, aquesta evolució s'ha vist reflectida en un increment de les activitats d'hostaleria, comerç i turisme.

Figura 18. Comparació de la distribució del Valor Afegit Brut per branca d'activitat econòmica generat en el sector serveis a la comarca de l'Alta Ribagorça entre els anys 2006, 2010 i 2016

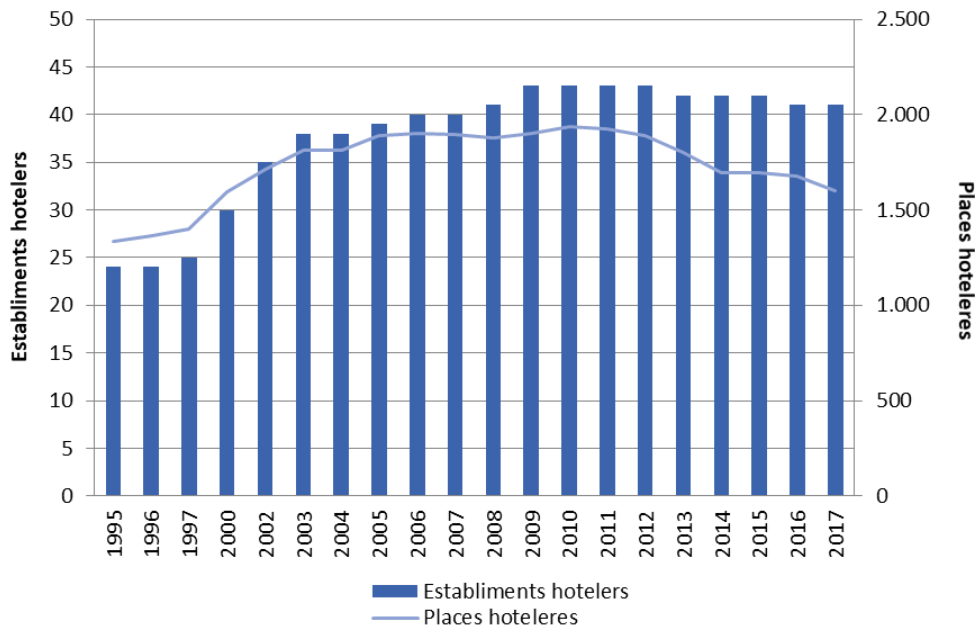

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

En aquest sentit, l'increment del pes del sector serveis també va suposar un augment tant de l'oferta d'establiments hotelers com d'allotjament de turisme rural. No obstant això, en els darrers anys s'ha produït un decreixement, possiblement com a conseqüència del tancament d'algunes activitats com a conseqüència de la crisi econòmica i, en el cas dels hotels, com a conseqüència de la tendència a la disminució de les places hoteleres per tal de millorar la qualitat dels serveis oferts.

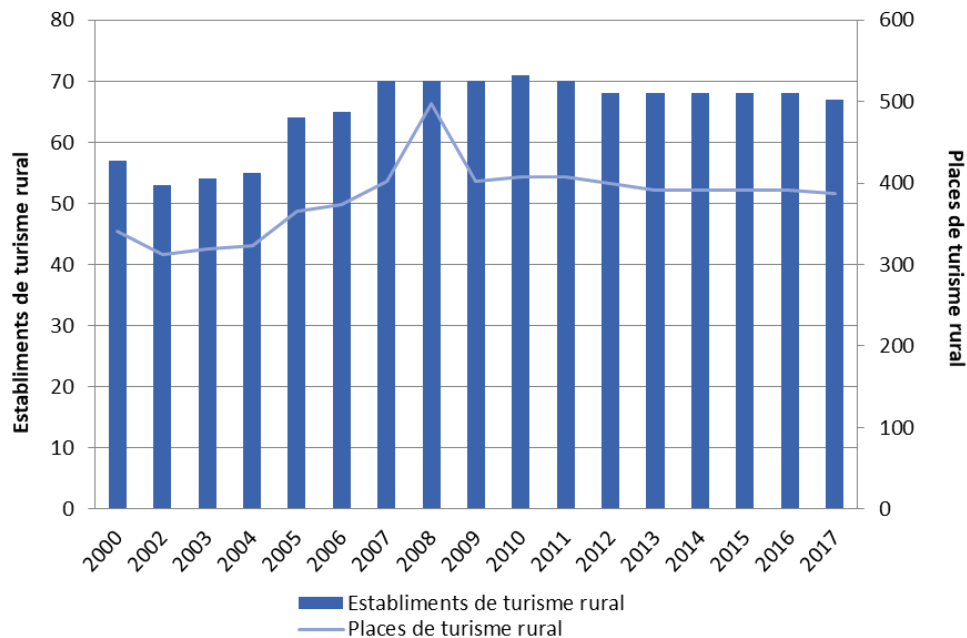
Per contra, el nombre de places de càmping, activitat menys relacionada amb la pràctica de l'esquí, s'ha mantingut bastant constant en els darrers anys.

Figura 19. Evolució de l'oferta d'hotels als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (número d'establiments i places disponibles)

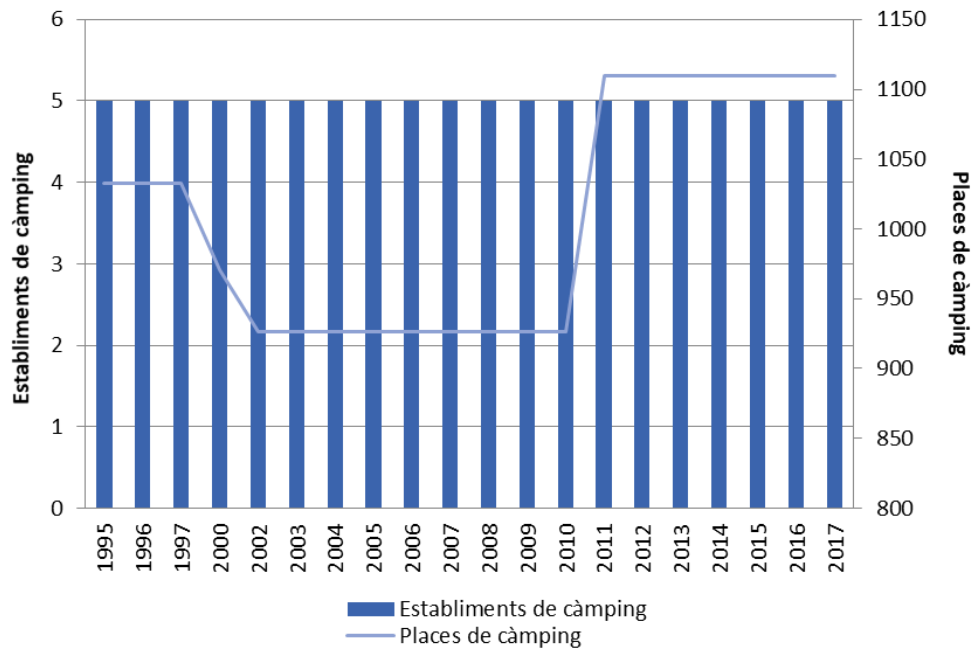
Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

Figura 20. Evolució de l'oferta de turisme rural als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (número d'establiments i places disponibles)

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

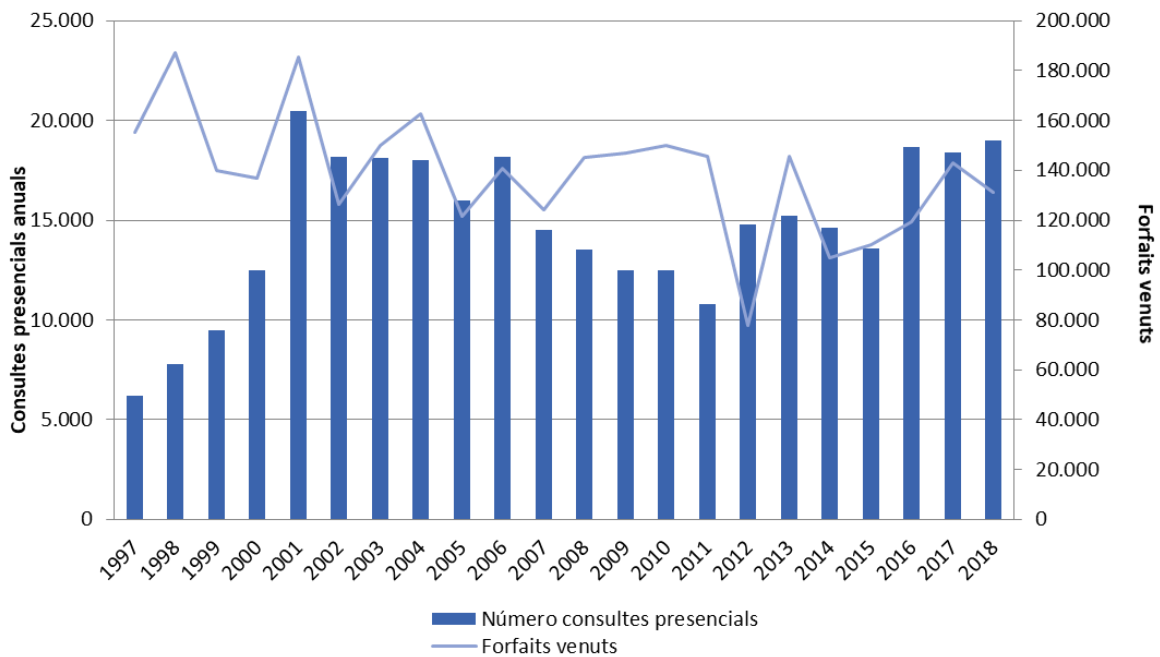
Figura 21. Evolució de l'oferta de càmpings als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (número d'establiments i places disponibles)

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

En aquest context, s'ha de destacar que existeix una relació clara entre el nombre de visitants rebuts a la zona i l'activitat de l'estació. Així, a partir de dades relatives a l'evolució del nombre de consultes presencials anuals a l'Oficina de Turisme de la Vall de Boí (és a dir, visitants de la Vall de Boí) i a l'evolució de la venda de forfets, es pot apreciar com la dinàmica fluctuant del nombre de consultes presencials anuals va íntimament lligada a les oscil·lacions del nombre de forfets venuts que ha patit l'estació al llarg del temps, especialment durant el període comprès entre l'any 2001 i l'any 2012, tal i com es pot apreciar a la gràfica que es mostra a continuació.

Figura 22. Evolució del número de consultes presencials a l'Oficina del Patronat de Turisme de la Vall de Boí i del número de forfaits venuts

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Patronat de Turisme de la Vall de Boí i del Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida.

4.1.2 Afectació de l'afluència de visitants sobre altres activitats econòmiques no pertanyents al sector serveis

El turisme esdevé una eina d'ajuda per al manteniment de les activitats agràries. A través de l'agroturisme o el turisme rural, l'activitat agrària ha incorporat serveis i activitats turístiques complementàries de les pràctiques agràries o ramaderes tradicionals. D'aquesta manera, antigues residències i cases de pagès que havien estat abandonades per falta de viabilitat econòmica, han estat rehabilitades i reocupades per nova població o per antics residents que havien abandonat la zona.

L'activitat agrària també es beneficia de la comercialització dels seus productes entre els turistes que accedeixen a la zona per gaudir dels seus actius turístics, entre els quals es troba l'estació. L'aprofitament dels recursos naturals existents a la comarca fa que els municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació tinguin una gastronomia i uns productes agroalimentaris caracteritzats per la qualitat de les seves matèries primeres i processos d'elaboració. La carn de vedella i corder, els formatges artesanals, la mel i la melmelada són alguns dels productes locals i artesanals que són adquirits en major volum pels visitants de la zona.

Figura 23. Exemples de productes locals i ecològics elaborats per productors locals del territori

Fruit de l'increment de la demanda de productes locals, així com de la població que ha reprès les activitats agràries gràcies a l'efecte del turisme sobre les mateixes, la Superfície Agrària Útil i el nombre de caps de bestiar de les principals espècies ramaderes s'han incrementat en els darrers anys als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació. D'una banda, la superfície de terres llaurades va augmentar un 75,7% entre els anys 1989 i 2009, passant de 236 a 1.151 hectàrees. D'altra banda, el nombre de caps de bestiar boví, cabrum, porcí i equí es va incrementar en un 70,9%, un 83,5%, un 400% i un 150%, respectivament, durant el període comprès entre els anys 1982 i 2009¹².

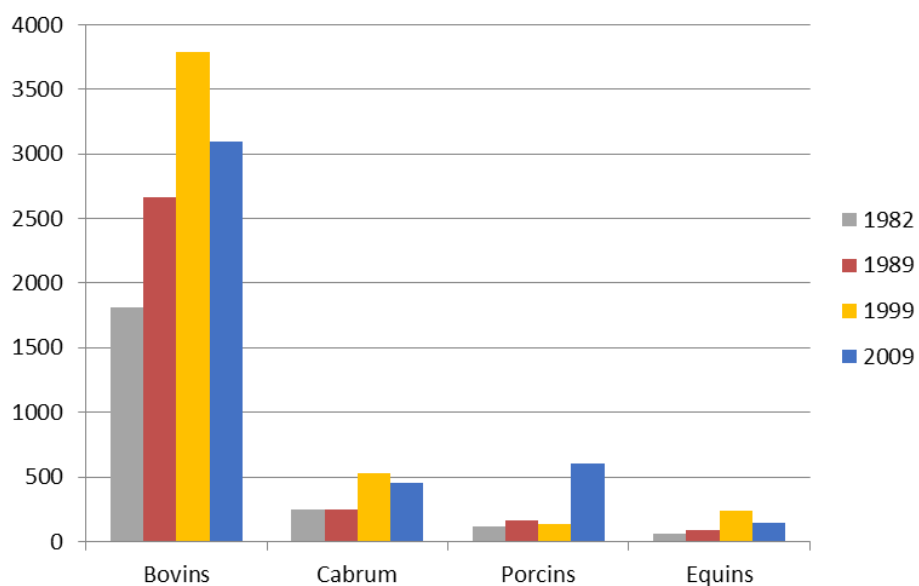
Figura 24. Evolució de la superfície SAU de terres llaurades als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (hectàrees)

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

¹² Les últimes dades disponibles sobre la Superfície Agrària Útil i el nombre de caps de bestiar per a les diferents espècies ramaderes són les de l'any 2009.

Figura 25. Evolució de les principals espècies ramaderes als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (nombre de caps de bestiar)

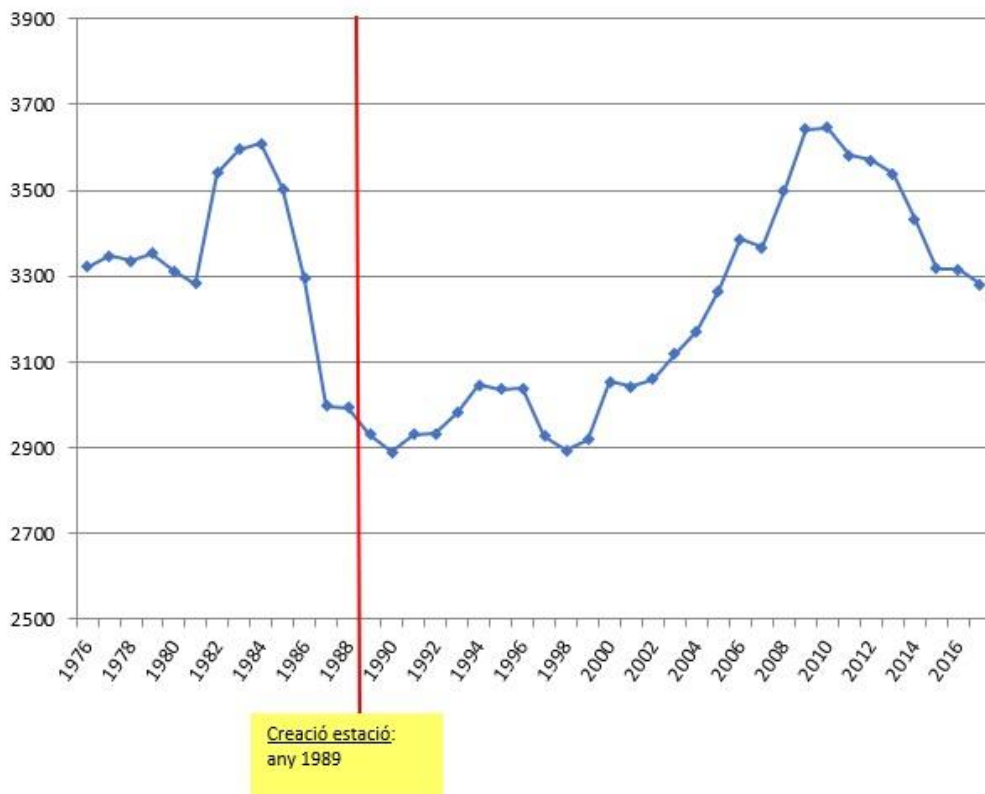

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

4.2. Evolució de la població de la zona d'influència de l'estació de Boí Taüll

L'increment de l'activitat econòmica associada a l'activitat turística, íntimament lligat, entre d'altres aspectes, a l'estació de Boí Taüll, ha permès un fort creixement dels nuclis de població de l'àrea d'influència directa de l'estació en les darreres dècades, capgirant la tendència viscuda des de mitjans del segle XX. Així, des de l'any d'obertura de l'estació fins a l'any 2017 la població s'ha incrementat un 11,9% en el conjunt dels municipis de l'àrea d'influència, tot assolint el màxim poblacional l'any 2010 amb una població de 3.646 habitants. No obstant això, cal considerar que l'increment demogràfic no s'ha donat de forma similar entre els diferents municipis, essent més pronunciat en el terme municipal de la Vall de Boí, arribant a un creixement poblacional del 89,9%.

Figura 26. Evolució de la població dels municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació des de l'any 1975 fins a l'actualitat

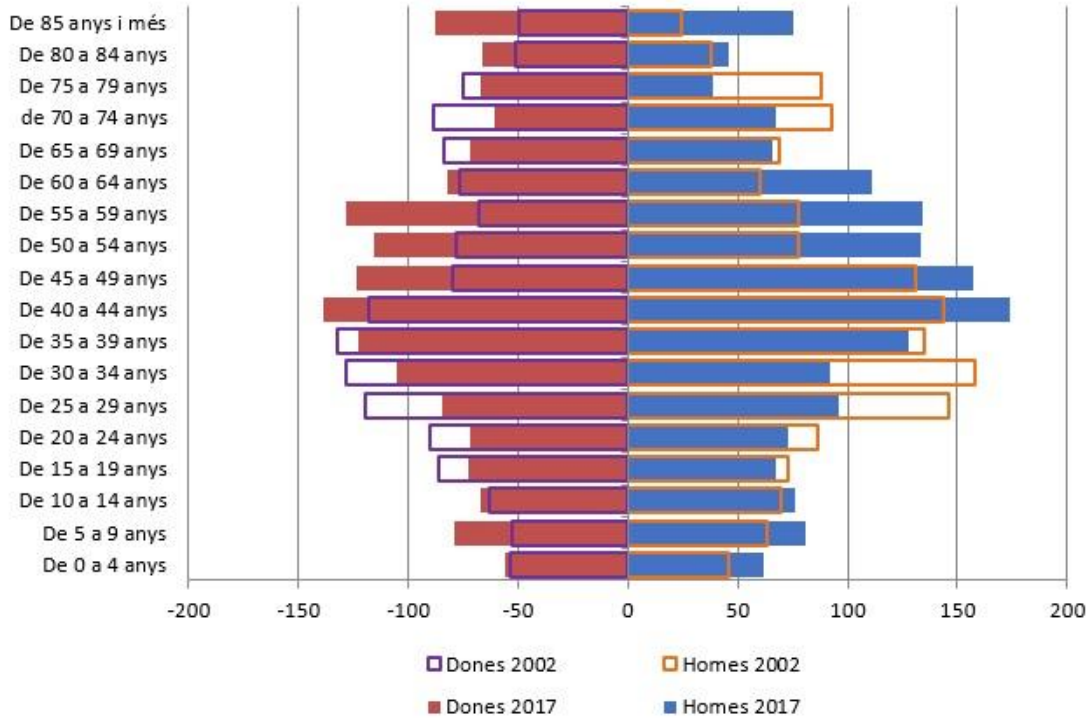

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

Per altra banda, durant la segona meitat del segle XX les poblacions de muntanya van patir, a més d'una davallada en quant al nombre d'habitants, un procés d'envelliment de la població. Tanmateix, el creixement demogràfic experimentat en la darrera dècada del segle XX i la primera del segle XXI ha suposat també un clar rejuveniment de l'estructura demogràfica dels municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació. En aquest sentit, el gràfic següent mostra l'actual piràmide de població del conjunt de municipis de la zona analitzada, comparant-la amb l'estructura de la població de l'any 2002. A banda de l'augment en termes

absoluts del conjunt de la població per a cadascuna de les franges d'edat, també s'aprecia com la població infantil (aquella entre 0 i 9 anys) ha incrementat significativament, gairebé un 28,7%. També cal destacar l'engruiximent de la població entre els 40 i 65 anys d'edat, factor que es pot atribuir a l'arrelament de nova població.

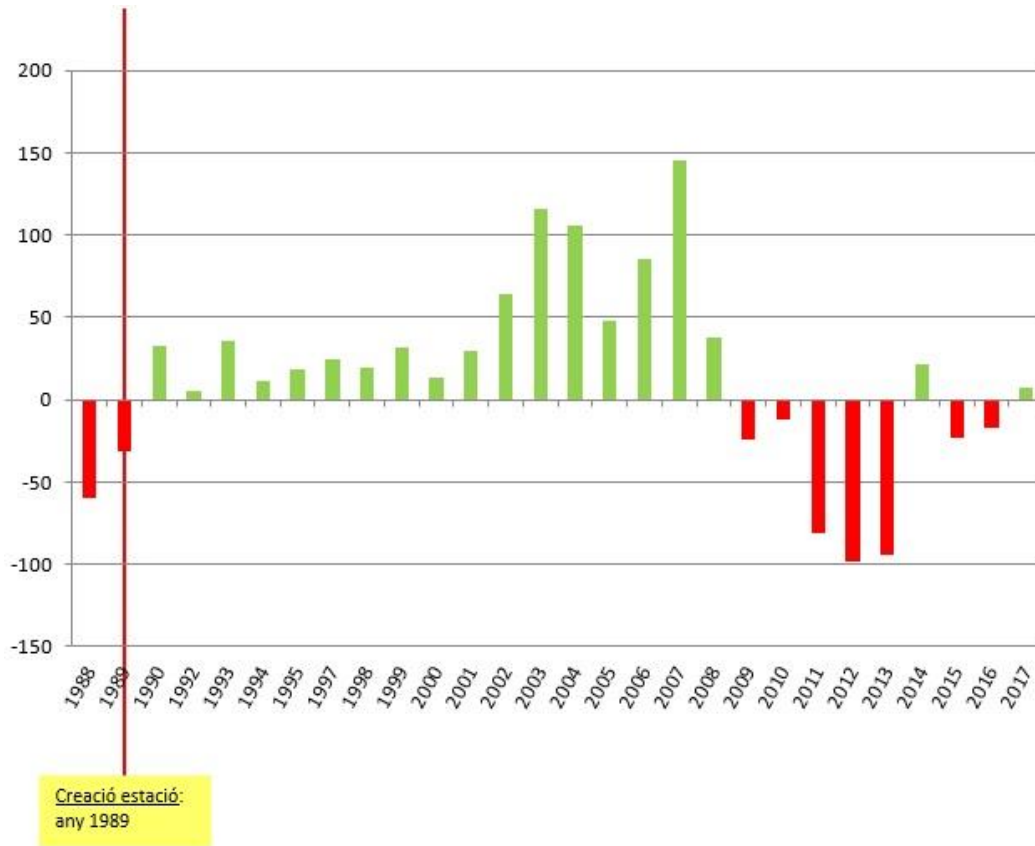
Figura 27. Comparació de l'estructura de la població dels municipis de l'àrea d'estudi als anys 2002 i 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

L'últim aspecte demogràfic analitzat és la migració de la població. Tal i com s'ha comentat anteriorment, les localitats de muntanya van patir un fort retrocés poblacional fruit de l'abandonament de les activitats agràries i del retrocés econòmic. No obstant això, a partir de l'obertura de l'estació s'observà una inversió en saldo migratori. Tanmateix, en els darrers nou anys, pel context de crisi econòmica i possiblement també per la reducció de l'activitat de l'estació els municipis de la zona han tornat a perdre població, exceptuant els anys 2014 i 2017 en què hi ha hagut un petit increment poblacional, coincidint amb la realització de noves inversions a l'estació.

Figura 28. Evolució del saldo migratori als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (balanç entre les immigracions i les emigracions)

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

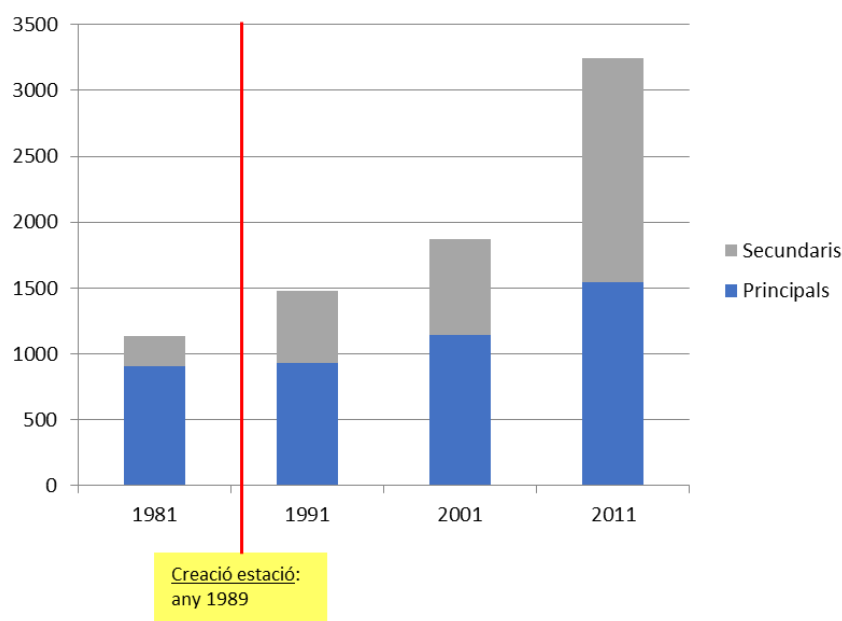
4.3. Evolució de la segona residència a la zona d'influència de l'estació de Boí Taüll

Les localitats pirinenques són avui dia un lloc predilecte de segones residències. Si bé és cert que Catalunya és un fort pol d'atracció turístic de platja, les destinacions de muntanya han anat guanyant pes dins de les opcions per a l'establiment de segones residències de moltes famílies catalanes, especialment durant la temporada d'hivern. Tant és així que moltes comarques catalanes, com l'Alta Ribagorça, poden arribar a multiplicar la seva població durant les vacances, especialment durant el mes d'agost, les vacances de Nadal i els caps de setmana de la temporada d'hivern.

En el cas de l'àrea d'influència directa de l'estació, observant l'evolució de la construcció de nous habitatges, es pot apreciar clarament una important diferència entre la construcció d'habitatges per a usos de residència principal i habitatges per a usos de segona residència. Mentre que abans de la creació de l'estació els habitatges principals superaven en número a les segones residències, la situació va anar invertint-se fins a arribar a una situació, l'any 2011, en la qual hi havia més d'una segona residència per cada habitatge destinat a ús principal en el conjunt de la zona d'influència¹³.

Tanmateix, el fenomen no ha tingut la mateixa intensitat en totes les localitats de l'àrea d'influència. Essent més acusat al municipi de la Vall de Boí aquest fenomen ha estat més acusat: l'any 2011 pràcticament hi havia tres habitatges secundaris per cada primera residència. Per contra, al municipi de Pont de Suert, municipi amb un caràcter molt més residencial que no pas estacional, la proporció entre primeres i segones residències ha romàs pràcticament constant al llarg d'aquest període de temps.

Figura 29. Evolució dels habitatges per tipus als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (principals i secundaris)

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

¹³ Les últimes dades disponibles són de l'any 2011.

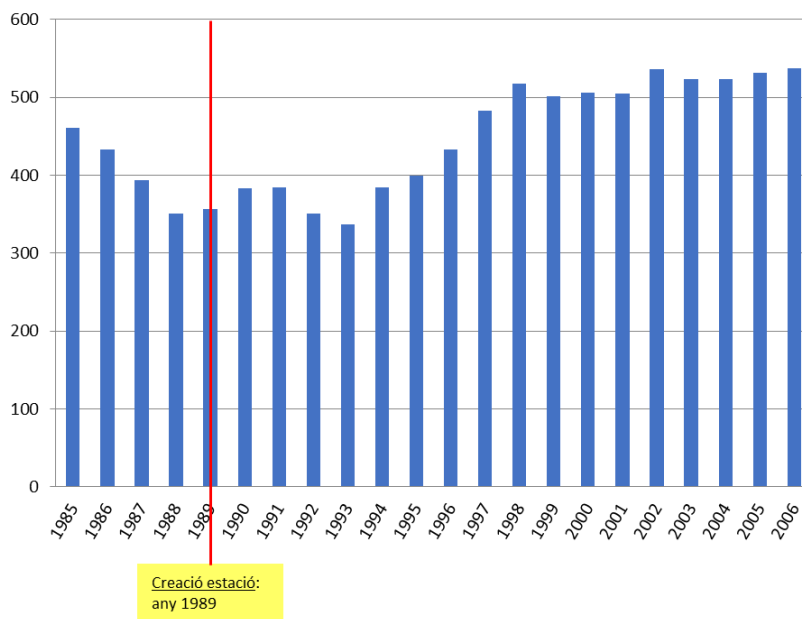
4.4. Evolució dels serveis a la ciutadania a la zona d'influència de l'estació de Boí Taüll

Els processos de desenvolupament econòmic i d'arrelament poblacional a la zona d'influència més directa de l'estació han permès el desenvolupament dels serveis públics orientats a la ciutadania d'aquesta zona.

En relació als serveis sanitaris i socials, l'àrea d'estudi disposa de dues farmàcies (havent-se inaugurat l'existent al municipi de la Vall de Boí l'any 1992, després de l'inici de l'activitat de l'estació), d'un Centre d'Atenció Primària (ubicat al Pont de Suert) i de cinc Consultoris Locals (quatre al terme municipal de la Vall de Boí i un al terme de Pont de Suert). En aquest sentit, un dels objectius de l'Ajuntament de la Vall de Boí ha estat dotar tots els nuclis de la vall d'un dispensari mèdic en condicions i material mèdic adient, per tal que s'hi puguin realitzar petites cures i així evitar desplaçaments als pacients. En la majoria de nuclis actualment ja se'n disposen. En relació als serveis hospitalaris, actualment la comarca no disposa d'hospital i els pacients s'han de desplaçar fins a Vielha o Tremp. En aquest sentit, l'existència d'un centre hospitalari més proper probablement contribuiria a fixar major població als municipis de la comarca.

D'altra banda, l'arrelament al territori de famílies joves amb fills ha esdevingut un factor important per a l'obertura de nous centres educatius i l'augment de l'alumnat al territori. En aquest sentit, el nombre d'alumnes dels municipis de l'àrea d'influència (incloent educació preescolar, infantil, primària, secundària, batxillerat i cicles de formació professional de grau mig i grau superior) va incrementar-se un 52,9% entre els anys 1988 i 2006¹⁴.

Figura 30. Evolució de l'alumnat d'educació preescolar, infantil, primària, secundària, batxillerat, cicles de formació professional de grau mig i de grau superior als municipis de l'àrea d'influència directa de l'estació (número d'alumnes)

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

¹⁴ Les últimes dades disponibles són de l'any 2006.

En aquest context, s'ha de destacar el paper de l'estació en el procés formatiu dels joves de la comarca. Actualment, des de l'Institut El Pont de Suert s'ofereix un mòdul professional per ser tècnic d'exploració d'estació en el qual s'inclou la realització de pràctiques formatives a l'estació de Boí Taüll. El conveni ha suposat que més de 10.000 estudiants hagin realitzat pràctiques de formació professional a l'estació en els darrers anys¹⁵.

En el marc d'aquest cicle formatiu, amb la col·laboració del Consell Esportiu de l'Alta Ribagorça, s'organitza una prova de la Lliga Pirineus d'Esquí Alpí a Boí Taüll Resort. En aquest context, s'organitzen curses que reproduïxen l'escenari de les competicions d'esquí alpí però l'obren a practicants no federats. Per als alumnes del Cicle de Neu de l'Institut El Pont de Suert, aquest és un projecte global que implica comunicar, planificar, preparar, executar i avaluar els resultats.

Figura 31. Lliga Pirineus d'Esquí Alpí a Boí Taüll Resort

Font: Institut El Pont de Suert, 2019.

¹⁵ Dades de Boí Taüll Resort.

4.5. L'estació en el marc de la producció turística de la seva zona d'influència

Les diferents entitats que realitzen activitats de promoció turística de la zona d'influència de l'estació (el propi Boí Taüll Resort, el Patronat de Turisme de la Vall de Boí, el Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida i l'Ajuntament de la Vall de Boí), conceben l'activitat de l'estació com un dels pilars de la seva estratègia de promoció turística, conjuntament amb els altres actius de la comarca (el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, el Patrimoni Romànic de la Vall de Boí, el Balneari de Caldes de Boí, les Falles i la recent certificació Starlight). En aquest sentit, s'ha de destacar que des de les diferents entitats, es considera que, d'entre aquests, els actius amb un major potencial d'atracció de visitants són el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici i l'estació de Boí Taüll.

El model de negoci impulsat des dels diferents organismes públics que realitzen tasques de promoció turística de la zona està relacionat amb el turisme d'estada, aspecte en què conflueixen amb l'estratègia comercial de l'estació. Aquest model de negoci es fa necessari per les condicions geogràfiques de la zona, allunyada dels principals nuclis potencials emissors de turistes, i pel poc desenvolupament de l'única xarxa viària d'accés a la vall. Per aquest motiu totes les accions de promoció turística desenvolupades per les diferents entitats públiques (campanyes, ofertes, paquets, etc.) sempre estan pensades per incloure serveis d'allotjament. En aquest sentit, quan aquestes entitats parlen de Boí Taüll, no només fan èmfasi respecte a la importància de les infraestructures pròpies de l'estació (com remuntadors i pistes), sinó que remarquen el paper de tota la gamma d'instal·lacions d'allotjament situades a la urbanització del Pla de l'Ermita, que permeten dotar a la zona de serveis d'allotjament també fora de la temporada hivernal. Així mateix, s'ha de destacar que les diferents entitats públiques aposten per la concepció de la vall com un destí idoni per al turisme familiar, essent aquest també un dels principals públics objectiu de l'estratègia comercial de l'estació.

La declaració del municipi de la Vall de Boí com a Destinació de Turisme Familiar

El municipi de la Vall de Boí va ser declarat el març de 2015 com a "Destinació de Turisme Familiar", és a dir, destinació que destaca per la seva qualitat i pel seu posicionament enfront al client familiar. La certificació de "Destinació de Turisme Familiar" és un segell d'especialització que atorga l'Agència Catalana de Turisme a un municipi o conjunt de municipis, que ofereixen uns determinats serveis i equipaments adaptats a les necessitats de les famílies amb nens.

Un altre aspecte comú en les entitats públiques de promoció turística, i que coincideix amb l'estratègia comercial de l'estació, és que es promou la desestacionalització del turisme, és a dir, la promoció dels recursos turístics fora del seu període d'ús o visita habitual per convertir-los en un motor de promoció turística i econòmica durant tot l'any.

En aquest context, s'ha de destacar que les actuacions de promoció turística dutes a terme tant pel propi Boí Taüll Resort com per les entitats públiques encarregades de la promoció turística de la zona, conceben en les seves ofertes les sinèrgies existents entre els diferents actius turístics, complementant-se d'aquesta manera els uns amb els altres. Així, l'activitat de l'estació forma part intrínseca de les actuacions de promoció turística de les diferents entitats.

Figura 32. Exemple: Pòsters de la campanya "On la neu, és més que neu" del Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida amb els seus cinc eixos principals: Cultura, Turisme Familiar, Pobles amb encant, Pistes d'esquí i Natura i Paisatge (d'esquerra a dreta)

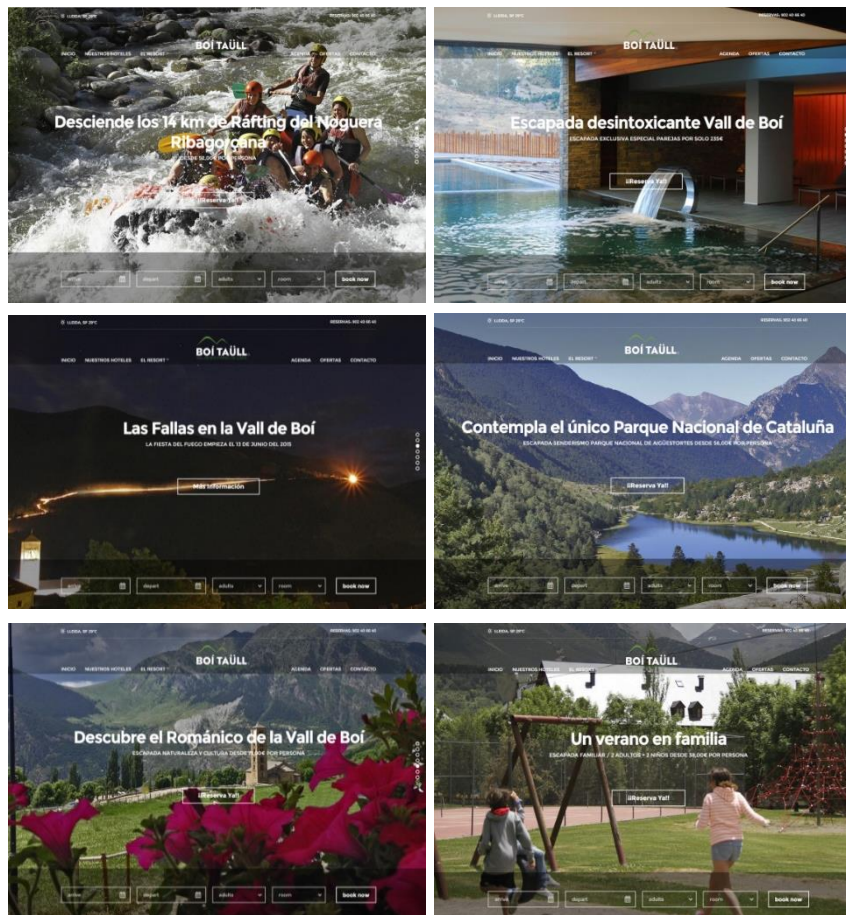
Font: Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida, 2015.

Figura 33. Exemples de material publicat des del Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida

Font: Ara Lleida, 2015.

Figura 34. Exemple de sinèrgies en la promoció turística: la promoció dels diferents actius en el marc de l'estratègia comercial de Boí Taüll Resort

Font: Boí Taüll Resort, 2015.

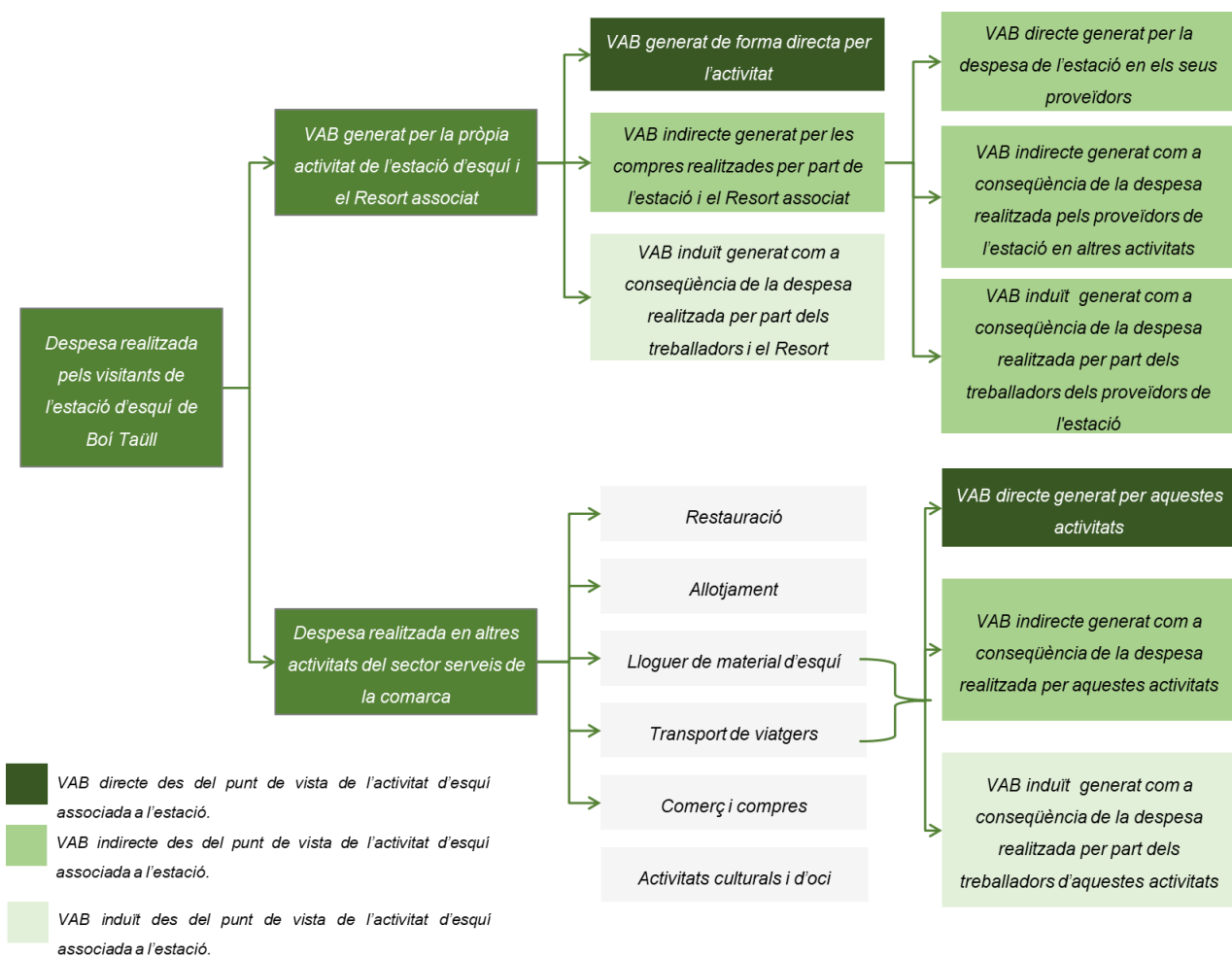
05

Generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball com a conseqüència de l'existència de l'estació

El principal objectiu del present estudi ha estat avaluar l'aportació econòmica i social associada a l'estació de Boí Taüll. Per això, s'ha estimat quin és el Valor Afegit Brut i el nombre de llocs de treball generats, tant per la pròpia activitat de l'estació i el Resort associat, com per part d'aquella activitat econòmica generada per la despesa dels visitants de l'estació en altres establiments del sector serveis (altres allotjaments, restauració, comerç, activitats de lleure, etc.).

En aquest context, en l'anàlisi realitzat s'ha tingut en compte tant l'impacte socioeconòmic generat de forma directa per aquestes activitats, com els impactes generats de forma indirecta i induïda per part de les mateixes.

Figura 35. Activitats associades a l'existència de l'estació de Boí Taüll per a les quals s'ha avaluat la seva aportació en forma de Valor Afegit Brut i llocs de treball

Font: Elaboració pròpia.

Tipologia d'impactes econòmics avaluats

Impacte directe: correspon a la generació d'ocupació i ingressos de forma directa per l'activitat.

Impacte indirecte: correspon a la generació d'ingressos i ocupació produïda en les empreses relacionades (bàsicament a través de la provisió de béns i serveis) amb aquelles activitats generadores d'efectes directes.

Impacte induït: valor econòmic i llocs de treball generats com a conseqüència de la despesa i el consum dels empleats de les activitats directament i indirectament relacionades amb el sector avaluat.

En aquest context, a l'annex es poden consular les diferents aproximacions realitzades per tal d'estimar el Valor Afegit Brut i el nombre de llocs de treball associats, tant a l'activitat directa de l'estació i el Resort associat, com a la despesa realitzada pels visitants en altres activitats del sector serveis no gestionades per l'estació.

5.1. Generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball per l'activitat de l'estació i el Resort associat

La generació total de Valor Afegit Brut i llocs de treball associada a l'activitat econòmica desenvolupada per l'estació i el seu Resort és la que s'indica a les taules següents:

Taula 5. Valor Afegit Brut generat en l'activitat de l'estació i el Resort associat (€) (temporada 2017-2018)	
Tipologia de Valor Afegit Brut	Valor (€)
VAB generat de forma directa	1.573.253
VAB generat de forma indirecta	1.717.021
VAB generat de forma induïda	2.144.571
VAB TOTAL	5.434.844

Font: Institut Cerdà, 2019.

Taula 6. Llocs de treball generats en l'activitat de l'estació i el Resort associat (temporada 2017-2018)	
Tipologia d'ocupació	Llocs de treball (treballadors/any)
Llocs de treball generats de forma directa	105
Llocs de treball generats de forma indirecta	33
Llocs de treball generats de forma induïda	44
Llocs de treball TOTALS generats	182

Font: Institut Cerdà, 2019.

5.2. Generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball per l'activitat econòmica desenvolupada en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

La generació total de Valor Afegit Brut i llocs de treball associada a l'activitat econòmica desenvolupada en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació, com a conseqüència de la despesa realitzada pels visitants, és la que s'indica a les taules següents:

Taula 7. Valor Afegit Brut generat gràcies a la despesa dels visitants en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (€) (temporada 2017-2018)	
<i>Tipologia de Valor Afegit Brut</i>	<i>Valor (€)</i>
VAB generat de forma directa	3.284.475
VAB generat de forma indirecta	1.285.062
VAB generat de forma induïda	828.417
VAB TOTAL	5.397.954

Font: Institut Cerdà, 2019.

Taula 8. Llocs de treball generats gràcies a la despesa dels visitants en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (temporada 2017-2018)	
<i>Tipologia d'ocupació</i>	<i>Llocs de treball (treballadors/any)</i>
Llocs de treball generats de forma directa	44
Llocs de treball generats de forma indirecta	36
Llocs de treball generats de forma induïda	17
Llocs de treball TOTALS generats	98

Font: Institut Cerdà, 2019.

5.3. Impacte global de l'estació de Boí Taüll en termes de generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball

D'acord amb els resultats indicats en els capítols anteriors, l'impacte global de l'estació de Boí Taüll és de **10.831.304 €** en forma de Valor Afegit Brut i de **279 llocs de treball anuals**. Aquestes xifres equivalen a un **11,9% del Valor Afegit Brut de la comarca de l'Alta Ribagorça¹⁶** i a un **17,6% dels llocs de treball existents a la mateixa¹⁷**.

En aquest context, s'ha de destacar que per cada euro ingressat en forma de forfait es generen **7,4 € en forma de Valor Afegit Brut**.

Taula 9. Valor Afegit Brut TOTAL generat gràcies a l'existència de l'estació (€) (temporada 2017-2018)	
Tipologia de Valor Afegit Brut	Valor (€)
VAB generat de forma directa	4.862.070
VAB generat de forma indirecta	2.997.740
VAB generat de forma induïda	2.971.494
VAB TOTAL	10.831.304

Font: Institut Cerdà, 2019.

Taula 10. Llocs de treball TOTALS generats gràcies a l'existència de l'estació (temporada 2017-2018)	
Tipologia d'ocupació	Llocs de treball (treballadors/any)
Llocs de treball generats de forma directa	149
Llocs de treball generats de forma indirecta	69
Llocs de treball generats de forma induïda	60
Llocs de treball TOTALS generats	279

Font: Institut Cerdà, 2019.

¹⁶ El Valor Afegit Brut de l'Alta Ribagorça va ser l'any 2016, últim any pel qual hi ha dades disponibles, de 90,7 milions d'€. S'ha considerat el Valor Afegit Brut associat a l'estació durant la temporada 2017-2018 (de maig de 2017 a abril de 2018) equivalent al Valor Afegit Brut generat en un any.

¹⁷ El nombre de llocs de treball existents a l'Alta Ribagorça a data desembre de 2018 era igual a 1.584. S'ha considerat els llocs de treball associats a l'estació durant la temporada 2017-2018 (de maig de 2017 a abril de 2018) equivalents al nombre de llocs de treball anuals.

5.4. Comparació de l'impacte en termes de generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball entre la temporada 2014-2015 i la 2017-2018

Finalment, es realitza una comparació entre els resultats obtinguts de generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball entre la temporada 2014-2015 (estudi elaborat per l'Institut Cerdà l'any 2015) i la 2017-2018 (estudi actual).

5.4.1 Comparació de la generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball per l'activitat de l'estació i el Resort associat

La generació total de Valor Afegit Brut i llocs de treball associada a l'activitat econòmica desenvolupada per l'estació i el seu Resort durant la temporada 2014-2015 i 2017-2018 és la que s'indica a les taules següents:

Taula 11. Comparació entre el Valor Afegit Brut generat en l'activitat de l'estació i el Resort associat (€)		
Tipologia de Valor Afegit Brut	Temporada 2014-2015 Valor (€)	Temporada 2017-2018 Valor (€)
VAB generat de forma directa	3.666.167	1.573.253
VAB generat de forma indirecta	1.075.786	1.717.021
VAB generat de forma induïda	1.592.182	2.144.571
VAB TOTAL	6.334.134	5.434.844

Font: Institut Cerdà, 2019.

Taula 12. Comparació entre els llocs de treball generats en l'activitat de l'estació i el Resort associat		
Tipologia d'ocupació	Temporada 2014-2015 Llocs de treball (treballadors/any)	Temporada 2017-2018 Llocs de treball (treballadors/any)
Llocs de treball generats de forma directa	75	105
Llocs de treball generats de forma indirecta	21	33
Llocs de treball generats de forma induïda	32	44
Llocs de treball TOTALS generats	128	182

Font: Institut Cerdà, 2019.

S'ha produït un descens del VAB generat per la pròpia estació d'un 16,5% com a conseqüència del descens d'ingressos de la mateixa entre les dues temporades avaluades. Per contra, el nombre de llocs de treball generats per la pròpia estació s'ha incrementat, aspecte que s'ha traduït en un increment del VAB generat de forma induïda, respecte a l'existent a la temporada 2014-2015.

5.4.2 Comparació de la generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball per l'activitat econòmica desenvolupada en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

La generació total de Valor Afegit Brut i llocs de treball associada a l'activitat econòmica desenvolupada en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació, com a conseqüència de la despesa realitzada pels visitants, durant la temporada 2014-2015 i 2017-2018, és la que s'indica a les taules següents:

Taula 13. Comparació entre el Valor Afegit Brut generat gràcies a la despesa dels visitants en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (€)

<i>Tipologia de Valor Afegit Brut</i>	<i>Temporada 2014-2015 Valor (€)</i>	<i>Temporada 2017-2018 Valor (€)</i>
VAB generat de forma directa	1.764.746	3.284.475
VAB generat de forma indirecta	579.285	1.285.062
VAB generat de forma induïda	584.639	828.417
VAB TOTAL	2.928.669	5.397.954

Font: Institut Cerdà, 2019.

Taula 14. Comparació entre els llocs de treball generats gràcies a la despesa dels visitants en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

<i>Tipologia d'ocupació</i>	<i>Temporada 2014-2015 Llocs de treball (treballadors/any)</i>	<i>Temporada 2017-2018 Llocs de treball (treballadors/any)</i>
Llocs de treball generats de forma directa	26	44
Llocs de treball generats de forma indirecta	21	36
Llocs de treball generats de forma induïda	12	17
Llocs de treball TOTALS generats	58	98

Font: Institut Cerdà, 2019.

S'ha produït un gran increment tant del VAB generat fora de l'estació (creixement d'un 84%) com del nombre de llocs de treball associats a les activitats de fora de l'estació que es beneficien de la presència de la mateixa (creixement d'un 68%). Aquest increment es deu principalment a l'augment del nombre d'esquiadors existent a la temporada 2017-2018, respecte a la temporada 2014-2015, i a l'absorció per part de les activitats de fora de l'estació de part de la despesa que els visitants realitzaven dins de l'estació durant la temporada 2014-2015.

5.4.3 Comparació de la generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball total

Si es considera l'activitat econòmica generada per la presència de l'estació (sumant els impactes tant dins de la pròpia estació com en la seva àrea d'influència), el VAB generat per la presència de Boí Taüll s'ha incrementat en un 14,5% entre les temporades 2014-2015 i 2017-2018, essent l'evolució encara més positiva en el cas de la generació de llocs de treball, que s'han vist incrementats en un 33,4%.

Taula 15. Comparació del Valor Afegit Brut TOTAL generat gràcies a l'existència de l'estació (€)

<i>Tipologia de Valor Afegit Brut</i>	<i>Temporada 2014-2015 Valor (€)</i>	<i>Temporada 2017-2018 Valor (€)</i>
VAB generat de forma directa	5.430.912	4.862.070
VAB generat de forma indirecta	1.655.070	2.997.740
VAB generat de forma induïda	2.176.821	2.971.494
VAB TOTAL	9.262.804	10.831.304

Font: Institut Cerdà, 2019.

Taula 16. Comparació dels llocs de treball TOTALS generats gràcies a l'existència de l'estació

<i>Tipologia d'ocupació</i>	<i>Temporada 2014-2015 Llocs de treball (treballadors/any)</i>	<i>Temporada 2017-2018 Llocs de treball (treballadors/any)</i>
Llocs de treball generats de forma directa	101	149
Llocs de treball generats de forma indirecta	41	62
Llocs de treball generats de forma induïda	44	58
Llocs de treball TOTALS generats	186	269

Font: Institut Cerdà, 2019.

06

Perspectives del canvi climàtic a
Boí Taüll

En els darrers anys el turisme d'hivern s'ha començat a veure afectat pels efectes del canvi climàtic. L'augment de les temperatures mitjanes, màximes i mínimes hivernals i l'elevada sensibilitat de la neu a l'augment de la temperatura, han provocat una disminució dels esdeveniments en què hi ha precipitació en forma de neu i un augment de l'energia disponible per a la fusió d'aquesta neu. Com a conseqüència, el nombre de dies en què hi ha una acumulació de neu suficient per a què es pugui realitzar l'esquí alpí està disminuint.

En el període comprès entre 1960 i 2010, s'ha produït a Catalunya una disminució notable dels dies amb una capa de neu de 0 a 30 cm i de 30 a 100 cm a totes les estacions d'esquí. A cotes baixes ha disminuït entre un 5-7% i entre un 42-100% respectivament, mentre que a cotes mitjanes ho ha fet entre un 4-20% i un 20-65% respectivament. A més, s'ha anat posposant progressivament la data d'inici de la temporada d'esquí, amb retards que oscil·len entre 5 i 55 dies a les estacions que es troben a cotes baixes i entre 5 i 30 dies a les estacions situades a cotes mitjanes.

Les projeccions de futur indiquen que la situació actual empitjorarà a mitjans i a final d'aquest segle, amb un increment mitjà de la temperatura als Pirineus de fins a +2°C l'any 2070 i de fins a +4°C l'any 2100¹⁸. Per tant, hi ha probabilitat que l'espessor del mantell nival i la superfície de cobertura de neu continuïn disminuint cada vegada més en el conjunt de Catalunya durant els pròxims anys i, en conseqüència, també es produeixi una disminució de la superfície esquiable i dels dies esquiables per temporada.

En el cas concret de Boí Taüll, segons un estudi¹⁹ on s'estima la vulnerabilitat de la capacitat operativa de les estacions d'esquí als Pirineus en un futur, l'estació mantindria la seva capacitat operativa en un escenari d'augment de +2°C. Fins i tot, podria augmentar la seva capacitat operativa davant d'altres estacions properes que no sobreviurien en aquest escenari. En canvi, amb un augment de +4°C, aquesta no podria mantenir la seva capacitat, probablement, ni amb la utilització de canons de neu i, per tant, es veuria obligada a adoptar mesures més relacionades amb la desestacionalització de l'estació d'esquí i fer una transformació cap a una estació de turisme de muntanya. Tanmateix, cal destacar que en aquest darrer escenari la majoria de les estacions d'esquí alpí del Pirineu no tindrien neu per poder obrir. **Així doncs, es pot concloure que l'estació de Boí Taüll podria millorar a mig termini (fins el 2070) però empitjoraria a llarg termini (2100)**²⁰.

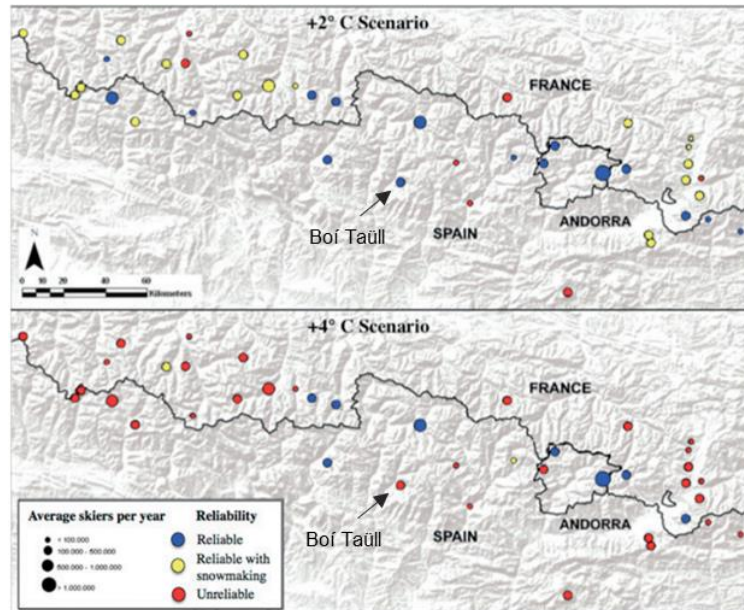
¹⁸ Els dos escenaris d'augment de temperatura estan basats en l'*Special Report on Emissions Scenarios* (SRES) de l'IPCC. Es tracta d'una classificació de 40 escenaris basals o de referència, que no tenen en compte cap mesura actual o futura per limitar les emissions de gasos d'efecte hivernacle. Cada un d'ells està dividit en quatre famílies (A1, A2, B1 i B2). La lletra A fa referència a un enfocament més econòmic mentre que la B fa referència a un enfocament més respectuós amb el medi ambient. Per altra banda, el número 1 es basa en una vessant més global mentre que el número 2 fa referència a un món més heterogeni i és d'escala regional. Avui en dia, aquesta classificació ha quedat en un segon pla i es fan servir els *Representative Concentration Pathways* (RCP), que sí que tenen en compte els diferents escenaris depenent de les mesures de mitigació adoptades.

Així doncs, l'estudi que ha utilitzat l'*Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic* de la CTP es basa en els escenaris A2 i B2, que reflecteixen dos possibles escenaris d'emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH), basats en diferents hipòtesis de tendències econòmiques i de població futures. L'escenari A2 es caracteritza per produir unes majors emissions de GEH mentre que el B2 planteja un escenari amb menys emissions de GEH.

¹⁹ Pons, M. López-Moreno, J.I.; Rosas-Casals, M. and Comas, J., 2015. The vulnerability of Pyrenean ski resorts to climate-induced changes in the snowpack. *Climatic change*, 131 (4): 591-605.

²⁰ Aquest capítol s'ha elaborat utilitzant l'informe *El canvi climàtic als Pirineus: impactes, vulnerabilitat i adaptació* de l'Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic.

Figura 36. Evolució de la capacitat operativa de les estacions d'esquí dels Pirineus sense producció de neu artificial i amb producció de neu artificial, per a dos horitzons temporals i escenaris futurs diferents (+2°C, per als anys 2051-2070, a la part superior, i +4°C per al període comprès entre 2071-2100, a la part inferior)

El color dels punts fa referència a les previsions sobre la capacitat operativa de les estacions en funció dels diferents escenaris. En blau es mostren les estacions que es preveu que mantindran la seva capacitat operativa; en groc, les estacions que podran mantenir la seva capacitat operativa si produeixen neu artificial; i, en vermell, les estacions que es preveu que alguns anys tindran dificultats per operar, fins i tot produint neu artificial com a mesura d'adaptació. La mida dels punts és proporcional al nombre d'esquiadors per any de cadascuna de les estacions estudiades. Font: Pons et al., 2015.

07

Annexes

7.1. Annex A. Model d'enquesta realitzada a peu de pistes

Estudio para calcular el impacto económico de la estación de esquí Boí Taüll

Participa en este estudio rellenando esta encuesta

Datos de la persona usuaria

Municipio de residencia: _____

Duración del viaje para practicar esquí en Boí Taüll: _____ días

Pernoctaciones para practicar esquí en Boí Taüll: _____ noches

Número total de personas con las que está alojado: _____ pers.

Familia (con hijos)
 Familiares (parientes)
 Pareja
 Amigo/s
 Solo

Tipología de forfait adquirido:

Forfait de media jornada
 Forfait de 1 jornada
 Forfait de 2 jornadas
 Forfait de 3 jornadas
 Forfait de 4 jornadas
 Forfait de 5 jornadas
 Otro: _____

Municipio de alojamiento:

Vall de Boí
 Otro municipio de la comarca Alta Ribagorça (El Pont de Suert o Vilaller)
 Otro municipio fuera de la comarca Alta Ribagorça

Frecuencia con la que practica esquí en Boí Taüll:

Una vez por temporada
 Más de una vez por temporada

En relación a la visita a la estación Boí Taüll, ¿cuáles son sus gastos diarios por persona?

Tipología de alojamiento:

Hotel, hostel o pensión Casa rural Casa de familiares o amigos Otros
 Apartamento turístico Camping Primera residencia propia
 Albergue Bungalow Segunda residencia propia

	0€	1-10€	11-20€	21-30€	31-40€	41-50€	51-60€	61-70€	71-80€	81-90€	91-100€	101-110€	111-120€	+ de 120€
ALOJAMIENTO Gasto por noche y persona*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
*Si se prefiere, indicar la cantidad TOTAL para el conjunto de personas y días de su estancia esquiando														
BARES Y RESTAURANTES Gasto por día y persona*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
*Si se prefiere, indicar la cantidad TOTAL para el conjunto de personas y días de su estancia esquiando														
COMPRAS Gasto por día y persona (comida en tiendas y/o supermercados, artículos de deporte, ropa, medicamentos, etc.)*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
*Si se prefiere, indicar la cantidad TOTAL para el conjunto de personas y días de su estancia esquiando														
ACTIVIDADES DEPORTIVAS Gasto por día y persona (forfaits de esquí, monitores y escuelas de esquí, alquiler de material de esquí y otro tipo de material, otro tipo de deportes ajenos al esquí, etc.)*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
*Si se prefiere, indicar la cantidad TOTAL para el conjunto de personas y días de su estancia esquiando														
ACTIVIDADES CULTURALES Y OCIO Gasto por día y persona (visitas a iglesias y ermitas, exposiciones culturales, entradas a salas de baile y/o ocio nocturno, etc.)*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
*Si se prefiere, indicar la cantidad TOTAL para el conjunto de personas y días de su estancia esquiando														
TRANSPORTE PRIVADO Gasto por día y persona (incluye gasolina y peajes para ir y volver desde el lugar de origen y durante la estancia)*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
*Si se prefiere, indicar la cantidad TOTAL para el conjunto de personas y días de su estancia esquiando														
TRANSPORTE PÚBLICO Gasto por día y persona (incluye gasto en autobuses, taxis o trenes para ir y volver desde el lugar de origen y durante la estancia)*	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
*Si se prefiere, indicar la cantidad TOTAL para el conjunto de personas y días de su estancia esquiando														

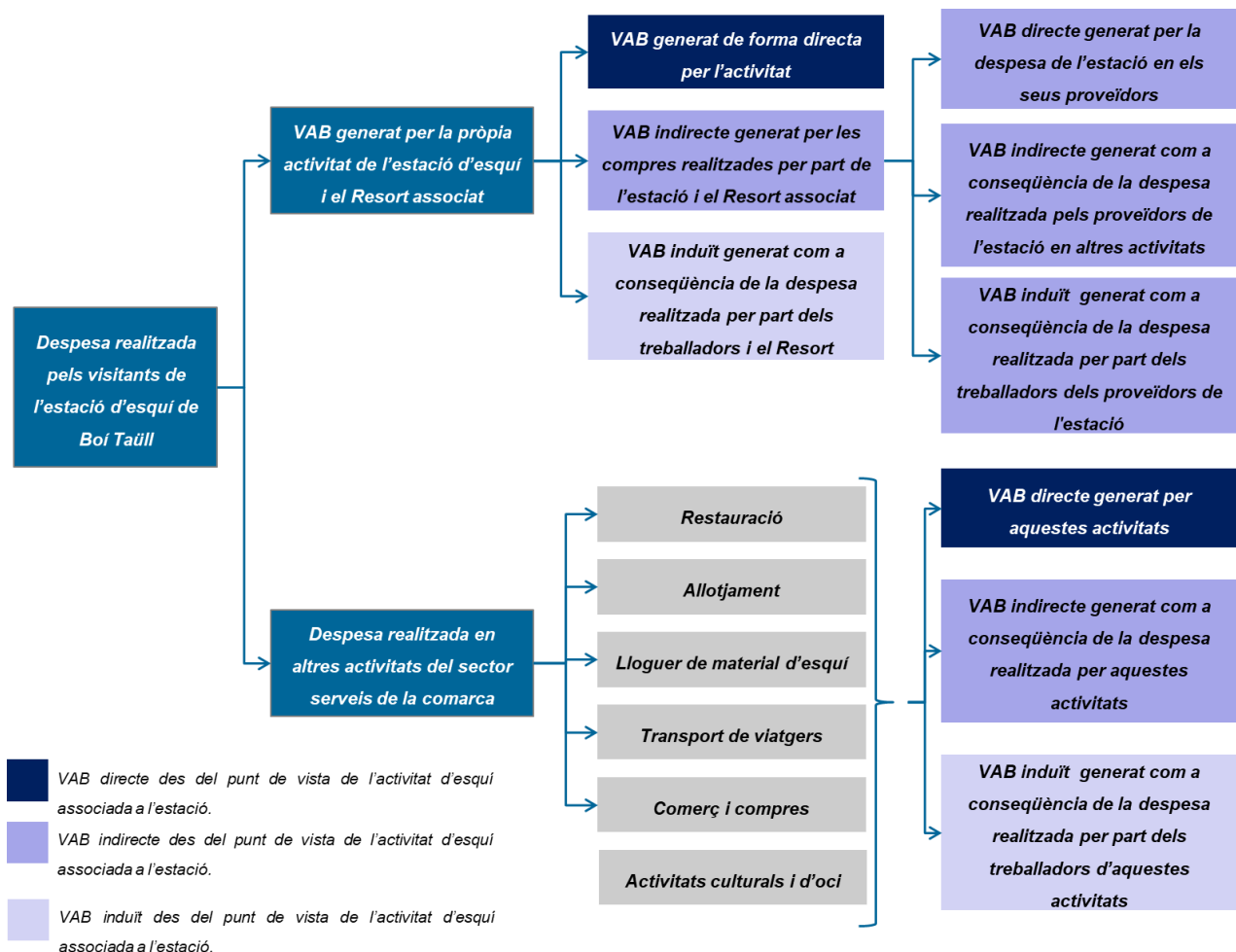
Font: Elaboració pròpia.

7.2. Annex B. Estimació del Valor Afegit Brut i llocs de treball generats per l'estació de Boí Taüll

El principal objectiu del present estudi ha estat avaluar l'aportació econòmica i social associada a l'estació de Boí Taüll. Per això, s'ha estimat quin és el Valor Afegit Brut i el nombre de llocs de treball generats, tant per la pròpia activitat de l'estació i el Resort associat, com per part d'aquella activitat econòmica generada per la despesa dels visitants de l'estació en altres establiments del sector serveis (altres allotjaments, restauració, comerç, activitats de lleure, etc.).

En aquest context, en l'anàlisi realitzat s'ha tingut en compte tant l'impacte socioeconòmic generat de forma directa per aquestes activitats, com els impactes generats de forma indirecta i induïda per part de les mateixes.

Figura 37. Activitats associades a l'existència de l'estació de Boí Taüll per a les quals s'ha avaluat la seva aportació en forma de Valor Afegit Brut i llocs de treball

Font: Elaboració pròpia.

Tipologia d'impactes econòmics avaluats

Impacte directe: correspon a la generació d'ocupació i ingressos de forma directa per l'activitat.

Impacte indirecte: correspon a la generació d'ingressos i ocupació produïda en les empreses relacionades (bàsicament a través de la provisió de béns i serveis) amb aquelles activitats generadores d'efectes directes.

Impacte induït: valor econòmic i llocs de treball generats com a conseqüència de la despesa i el consum dels empleats de les activitats directament i indirectament relacionades amb el sector avaluat.

En els següents capítols es recullen les diferents aproximacions realitzades per a l'estimació dels diferents resultats.

7.2.1 Generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball per l'activitat de l'estació i el Resort associat

En els capítols següents es realitza l'estimació del Valor Afegit Brut i els llocs de treball generats de forma directa, indirecta i induïda per la pròpia activitat de l'estació i el Resort.

7.2.1.1 Generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball per l'activitat de l'estació i el Resort associat

El Valor Afegit Brut és la riquesa generada durant un període que s'obté per diferència entre el valor de la producció i els consums intermedis utilitzats. En aquest sentit, per tal d'obtenir el Valor Afegit Brut generat de forma directa per l'activitat de l'estació s'han restat als ingressos generats les despeses en consums intermedis.

Taula 17. Valor Afegit Brut generat de forma directa per la pròpia activitat de l'estació i el Resort (temporada 2017-2018)

Paràmetre	Valor (€)
Ingressos de l'activitat	4.900.264
Despesa en consums intermedis	3.327.011
Valor Afegit Brut generat de forma directa	1.573.253

Font: Elaboració pròpia.

En relació al nombre de llocs de treball generats per l'activitat de l'estació i el Resort aquest és de 105 treballadors anuals²¹.

7.2.1.2 Estimació del Valor Afegit Brut i llocs de treball generats de forma indirecta per l'activitat de l'estació i el Resort

El Valor Afegit Brut i el nombre de llocs de treball generats de forma indirecta per la pròpia activitat de l'estació i el Resort es correspon amb aquella activitat econòmica generada com a conseqüència de la despesa realitzada per l'estació. Aquesta activitat té també una component d'impacte directe, indirecte i induït. Tanmateix, des del punt de vista de l'estació, la totalitat d'aquest impacte es correspondria a impacte indirecte.

Figura 38. Aspectes considerats en el càlcul de l'impacte indirecte associat a l'estació

7.2.1.2.1 Estimació del Valor Afegit Brut generat de forma directa gràcies a la despesa de l'estació

Com s'ha indicat amb anterioritat, durant la temporada 2017-2018, l'estació i el Resort associat van realitzar una despesa en consums intermedis de 2.618.277 €, amb la distribució indicada a la taula següent.

Taula 18. Distribució de la despesa realitzada per l'estació i el Resort associat (temporada 2017-2018)	
Partida de despesa	Valor (€)
Subministres i combustibles	612.642
Despeses associades a la restauració	522.040
Aprovisionaments Spa-Wellness	4.025
Altres aprovisionaments	51.556

²¹ Informació aportada per Boí Taüll Resort. El nombre de treballadors de l'estació varia al llarg dels mesos en funció de l'activitat, essent més elevat en els mesos d'hivern que a la resta de l'any. En aquest sentit, el nombre de treballadors indicat fa referència a llocs de treball anuals equivalents.

Taula 18. Distribució de la despesa realitzada per l'estació i el Resort associat (temporada 2017-2018)	
Productes de neteja / bugaderia	134.792
Manteniment	103.625
Manteniment estació	1.246.331
Escoles d'esquí	244.788
Assegurances d'esquí	84.442
Serveis professionals	42.184
Activitats i serveis	82.207
Despeses comercials	190.500
Varis	7.879
Total	3.327.011

Font: Boí Taüll Resort, 2018.

En aquest context, per al càlcul del Valor Afegit Brut s'ha utilitzat la despesa neta per a cadascuna d'aquestes partides, havent descomptat l'Impost sobre el Valor Afegit associat a cadascuna de les despeses realitzades.

Taula 19. Impost sobre el Valor Afegit aplicat a cadascuna de les partides de despesa	
<i>Partida de despesa</i>	<i>Valor</i>
Subministres i combustibles	21%
Despeses associades a la restauració	10%
Aprovisionaments Spa-Wellness	21%
Altres aprovisionaments	21%
Productes de neteja / bugaderia	21%
Manteniment	21%
Manteniment estació	21%
Escoles d'esquí	21%
Assegurances d'esquí	0%
Serveis professionals	21%

Taula 19. Impost sobre el Valor Afegit aplicat a cadascuna de les partides de despesa

Activitats i serveis	21%
Despeses comercials	21%
Varis	21%

Font: Elaboració pròpia.

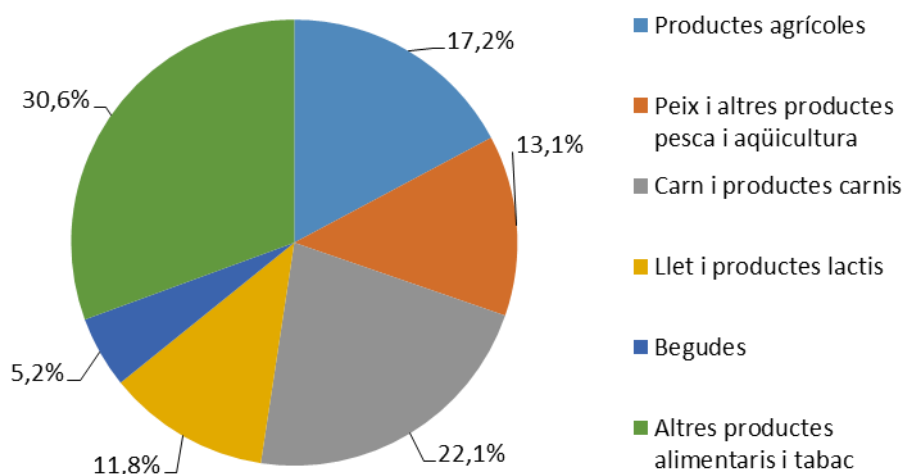
A partir de la despesa realitzada en les diferents partides (que suposen un ingrés per als proveïdors de l'estació), s'ha calculat el Valor Afegit Brut generat de forma directa per aquestes activitats. La relació entre els ingressos i el Valor Afegit Brut s'ha obtingut gràcies a la informació de base publicada al Marc Input-Output de Catalunya, 2014 i al Marc Input-Output de Catalunya 2011 (La informació relativa a l'any 2014 publicada per l'IDESCAT no incorpora els factors multiplicadors de VAB i llocs de treball dels diferents sectors de l'economia, motiu pel qual aquestes dades s'han emprat del Marc 2011, la resta de dades corresponen, en tots els casos a les publicades per l'IDESCAT relatives a 2014.

Equivalència entre les partides de despesa de l'estació i el MIOC-2014

Les partides de despesa de l'estació de Boí Taüll no coincideixen amb les categories d'activitat econòmica considerades en el Marc Input-Output de Catalunya 2014 (MIOC), motiu pel qual ha resultat necessari realitzar les següents equivalències:

- Subministres i combustibles: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Coqueries i refinació de petroli".
- Despeses associades a la restauració: no existeix una única categoria equivalent a aquesta partida de despesa, havent-se realitzat una nova categoria a partir de les següents categories del MIOC: "Producció agrícola", "Pesca i aqüicultura", "Indústries càrnies", "Fabricació de productes lactis", "Fabricació de begudes", "Fabricació d'altres productes alimentaris i tabac". En aquest sentit, la nova categoria s'ha realitzat a partir de la distribució de la despesa de la restauració en els diferents productes aprovionats, tal com s'indica a la següent figura.
- Aprovisionament SPA-Wellness: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Comerç a l'engròs i intermediaris, excepte vehicles de motor".
- Altres aprovionaments: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Comerç a l'engròs i intermediaris, excepte vehicles de motor".
- Productes de neteja/bugaderia: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Comerç a l'engròs i intermediaris, excepte vehicles de motor".
- Manteniment: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Reparació i instal·lació de maquinària i equips".
- Manteniment de l'estació: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Reparació i instal·lació de maquinària i equips".
- Escoles d'esquí: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Activitats esportives i recreatives".
- Assegurances d'esquí: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Assegurances i fons de pensions".
- Serveis professionals: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Serveis tècnics, arquitectura i enginyeria".
- Activitats i serveis: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Agències de viatges i operadors turístics".
- Despeses comercials: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Publicitat i estudis de mercat".
- Varis: s'ha considerat una mitjana de la resta de categories considerades.

Figura 39. Distribució de la despesa de les activitats de restauració

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente, 2015.

Taula 20. Relació entre ingressos (producció) i Valor Afegit Brut

Partida de despesa	Valor
Subministres i combustibles	4,0%
Despeses associades a la restauració	31,2%
Aprovisionaments Spa-Wellness	47,6%
Altres aprovisionaments	47,6%
Productes de neteja / bugaderia	47,6%
Manteniment	35,2%
Manteniment estació	35,2%
Escoles d'esquí	62,3%
Assegurances d'esquí	47,9%
Serveis professionals	32,8%
Activitats i serveis	21,3%
Despeses comercials	28,0%
Varis	36,7%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de base del Marc Input-Output de Catalunya, 2014.

En aquest context, a continuació s'indica el Valor Afegit Brut generat directament per la despesa realitzada per l'estació i el Resort associat.

Taula 21. Valor Afegit Brut generat de forma directa a partir de les despeses de l'estació i el Resort (temporada 2017-2018)	
Partida de despesa	Valor (€)
Subministres i combustibles	19.217 €
Despeses associades a la restauració	146.657 €
Aprovisionaments Spa-Wellness	1.514 €
Altres aprovisionaments	19.394 €
Productes de neteja / bugaderia	50.705 €
Manteniment	28.836 €
Manteniment estació	346.825
Escoles d'esquí	120.445 €
Assegurances d'esquí	40.418 €
Serveis professionals	10.928 €
Activitats i serveis	13.814 €
Despeses comercials	42.156 €
Varis	2.286 €
Total	843.194 €

Font: Elaboració pròpia.

7.2.1.2.2 Estimació dels llocs de treball generats de forma directa gràcies a la despesa de l'estació

La despesa realitzada per l'estació i el Resort associat suposen uns ingressos per a diferents activitats econòmiques. En aquest sentit, a partir del Marc Input-Output de Catalunya 2014 es coneixen els costos relatius a les diferents activitats beneficiades per la despesa de l'estació, aspecte que permet identificar la despesa en sous (bruts) de cadascuna de les mateixes.

A partir de la despesa en salaris, i coneixent també el salari mitjà de cadascuna de les activitats beneficiades per la despesa de l'estació, s'ha obtingut el nombre de llocs de treball generats en cada tipologia d'activitat, aplicant la fórmula següent:

Figura 40. Fórmula aplicada per a l'estimació del nombre de llocs de treball directes generats per la despesa realitzada per l'estació en les diferents activitats

$$\text{Ingressos associats a l'estació} \times \text{Remuneració assalariats / producció} \times \text{Salaris / remuneració} \div \text{Sou mitjà en l'activitat} = \text{Nombre de treballadors}$$

Taula 22. Paràmetres de base utilitzats per al càlcul de l'impacte directe en generació de llocs de treball en el sector serveis

Partida de despesa	Remuneració assalariats / ingressos	Salaris / remuneració	Cotitzacions socials	Sou mitjà (€/treballador)
Subministres i combustibles	2,1%	69%	31%	75.930 €
Despeses associades a la restauració	13,0%	69%	31%	28.301 €
Aprovisionaments SPA-Wellness	24,4%	69%	31%	37.023 €
Altres aprovisionaments	24,4%	69%	31%	37.023 €
Productes de neteja / bugaderia	24,4%	69%	31%	37.023 €
Manteniment	25,5%	69%	31%	36.751 €
Manteniment de l'estació	25,5%	69%	31%	36.751 €
Escoles d'esquí	32,2%	69%	31%	25.664 €
Assegurances d'esquí	17,5%	69%	31%	39.507 €
Serveis professionals	29,5%	69%	31%	30.788 €
Activitats i serveis	25,7%	69%	31%	19.123 €
Despeses comercials	16,6%	69%	31%	30.959 €
Varis	21,7%	69%	31%	36.237 €

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de base del Marc Input-Output de Catalunya, 2014.

Atenent als paràmetres de base indicats, el nombre de llocs de treball generats de forma directa per la despesa executada per l'estació i el Resort és el que s'indica a continuació:

Taula 23. Llocs de treball generats de forma directa per la despesa realitzada per l'estació i el Resort (temporada 2017-2018)	
Partida de despesa	Nombre de llocs de treball anuals
Subministres i combustibles	0,09
Despeses associades a la restauració	1,49
Aprovisionaments Spa-Wellness	0,01
Altres aprovisionaments	0,19
Productes de neteja / bugaderia	0,49
Manteniment	0,39
Manteniment estació	4,72
Escoles d'esquí	1,67
Assegurances d'esquí	0,26
Serveis professionals	0,22
Activitats i serveis	0,60
Despeses comercials	0,56
Varis	0,03
Total	10,73

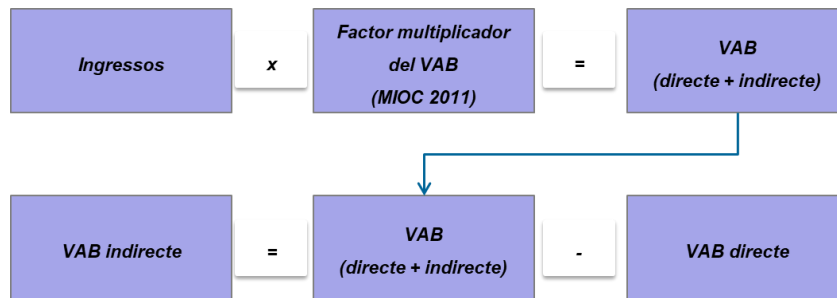
Font: Elaboració pròpia.

7.2.1.2.3 Estimació del Valor Afegit Brut generat de forma indirecta gràcies a la despesa de l'estació

L'impacte indirecte generat per la despesa realitzada per l'estació i el Resort associat s'ha calculat a partir dels factors multiplicadors per a les diferents branques d'activitat publicats en el Marc input-output de Catalunya 2011 (atès que aquesta informació no s'ha incorporat a la MIOC 2014). Aquests multiplicadors mesuren l'efecte d'un increment d'una unitat final en un sector concret sobre la producció de tots els sectors d'activitat econòmica.

D'aquesta manera, en multiplicar els ingressos obtinguts per les diferents branques d'activitat (equivalents a la despesa realitzada per l'estació), pels factors multiplicadors s'obté un número relatiu al Valor Afegit Brut que inclou tant l'impacte directe com indirecte de les activitats considerades. Per obtenir l'impacte indirecte, s'ha de restar al número obtingut, el Valor Afegit Brut directe calculat al capítol anterior.

Figura 41. Càlcul del Valor Afegit Brut indirecte associat a la despesa de l'estació

La següent taula recull els diferents factors multiplicadors del Valor Afegit Brut associats a les partides de despesa de l'estació i el Resort associat.

Taula 24. Factors multiplicadors del Valor Afegit Brut per al càlcul de l'impacte indirecte associat a la despesa de l'estació i el Resort associat (temporada 2017-2018)	
<i>Partida de despesa</i>	<i>Factor multiplicador del Valor Afegit Brut</i>
Subministres i combustibles	0,14
Despeses associades a la restauració	0,61
Aprovisionaments Spa-Wellness	0,77
Altres aprovisionaments	0,77
Productes de neteja / bugaderia	0,77
Manteniment	0,77
Manteniment estació	0,77
Escoles d'esquí	0,90
Assegurances d'esquí	0,77
Serveis professionals	0,82
Activitats i serveis	0,86
Despeses comercials	0,64
Varis	0,72

Font: Elaboració pròpia a partir del Marc Input-Output de Catalunya, 2011.

En aquest context, a continuació s'indica el Valor Afegit Brut generat de forma indirecta gràcies a la despesa realitzada per l'estació i el Resort associat.

Taula 25. Valor Afegit Brut generat de forma indirecta per la despesa executada per l'estació i el Resort associat (temporada 2017-2018)	
Partida de despesa	Valor Afegit Brut indirecte generat (€)
Subministres i combustibles	50.803
Despeses associades a la restauració	138.183
Aprovisionaments Spa-Wellness	948
Altres aprovisionaments	12.142
Productes de neteja / bugaderia	31.745
Manteniment	34.282
Manteniment estació	412.315
Escoles d'esquí	54.383
Assegurances d'esquí	24.942
Serveis professionals	16.498
Activitats i serveis	41.937
Despeses comercials	53.468
Varis	2.180
TOTAL	873.827

Font: Elaboració pròpia.

7.2.1.2.4 Estimació dels llocs de treball generats de forma indirecta gràcies a la despesa de l'estació

De forma anàloga al que succeeix en el cas del Valor Afegit Brut, en el marc input-output de Catalunya, també s'han publicat factors multiplicadors relatius a la generació de llocs de treball. Així, aquests multiplicadors mesuren l'efecte d'un increment d'una unitat final sobre la massa laboral de tots els sectors d'activitat econòmica.

D'aquesta manera, en multiplicar els ingressos obtinguts per les diferents activitats que es beneficien de la despesa de l'estació, pels diferents factors multiplicadors, s'obté un número relatiu al nombre de llocs de treball generats tant de forma directa com indirecta. Per obtenir l'impacte indirecte, s'ha de restar al número obtingut, el nombre de llocs de treball generats de forma directa.

La següent taula recull els diferents factors multiplicadors dels llocs de treball de les branques d'activitat analitzades:

Taula 26. Factors multiplicadors dels llocs de treball emprats per al càlcul de l'impacte indirecte associat a les despeses realitzades per l'estació (temporada 2017-2018)	
Branca d'activitat	Factor multiplicador dels llocs de treball (llocs de treball / milió d'euros)
Subministres i combustibles	1,10
Despeses associades a la restauració	14,25
Aprovisionaments SPA-Wellness	11,12
Altres aprovisionaments	11,12
Productes de neteja / bugaderia	11,12
Manteniment	13,92
Manteniment de l'estació	13,92
Escoles d'esquí	25,55
Assegurances d'esquí	8,61
Serveis professionals	14,67
Activitats i serveis	17,63
Despeses comercials	12,07
Varis	12,92

Font: Elaboració pròpia a partir del Marc Input-Output de Catalunya, 2011.

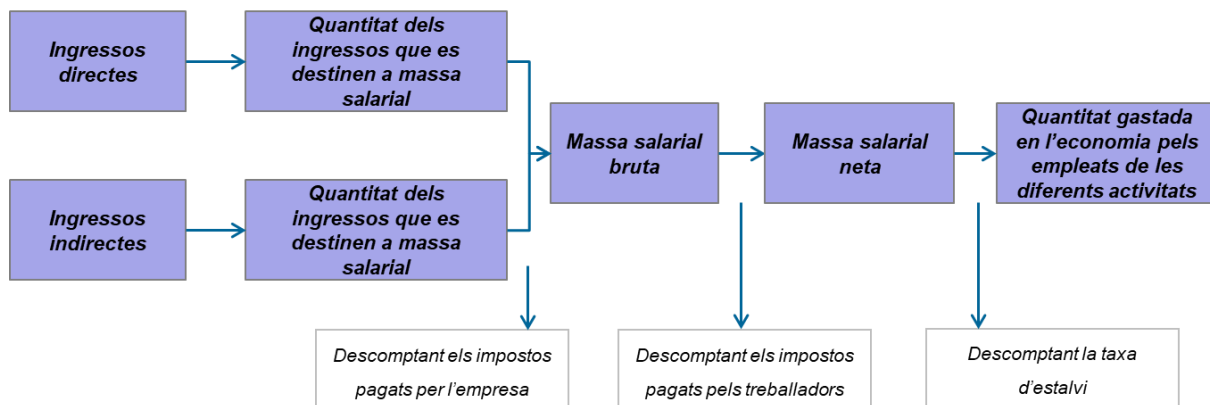
7.2.1.3 Estimació del Valor Afegit Brut i llocs de treball generats de forma induïda per l'activitat de l'estació i el Resort

7.2.1.3.1 Estimació del Valor Afegit Brut generat de forma induïda gràcies a l'activitat de l'estació

L'impacte induït mesura l'augment de l'activitat i ocupació que es genera a partir de les rendes del treball i la seva posterior aplicació en el consum.

Per a calcular l'impacte induït associat a la despesa efectuada per l'estació, s'ha traslladat, per a cadascuna de les tipologies d'activitat econòmica on l'estació realitza despesa, la massa salarial total estimada a partir dels impactes directes i indirectes a renda bruta disponible, havent-se sumat a la mateixa la massa salarial associada als propis treballadors de l'estació i el Resort. A aquesta quantitat se li han restat els impostos pagats per l'empresa²² (obtenint la massa salarial que rep el treballador) i posteriorment els satisfets per part del treballador²³, calculant d'aquesta manera la massa salarial neta que reben els treballadors. A aquesta quantitat se li han restat els ingressos que la població destina a estalvi²⁴, distribuïnt-se la quantitat resultant segons l'índex de despesa en béns de consum.

Figura 42. Càlcul de l'impacte econòmic induït (ingressos)

Taula 27. Distribució de la despesa de les famílies

Branca d'activitat	Distribució de la despesa (% un cop descomptat l'estalvi)
Alimentació i begudes	15,9%
Articles de vestit i de calçat	5,2%
Habitatge	34,6%
Transport	12,6%
Oci i cultura	5,7%
Serveis d'hostaleria	10,3%
Altres	15,7%

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta de Pressupostos Familiars elaborada per l'Institut Nacional de Estadística.

²² De mitjana un 31% del cost empresa que el treballador suposa per a l'activitat.

²³ De mitjana un 24,75% relatiu a l'impost sobre la renda de les persones físiques, i un 6,35% relatiu a la seguretat social.

²⁴ De mitjana un 10,5%.

A partir dels ingressos generats en les diferents branques d'activitat, i del factor multiplicador del Valor Afegit Brut per cada euro ingressat per a cadascuna de les activitats en què realitzen despeses els ciutadans, s'ha obtingut el Valor Afegit Brut generat de forma induïda per l'activitat de l'estació i el Resort associat.

Equivalència entre les partides de despesa de la població i el MIOC-2011

Les partides de despesa de la població no coincideixen plenament amb les categories d'activitat econòmica considerades en el Marc Input-Output de Catalunya 2011 (MIOC, s'ha emprat la informació relativa a 2011, perquè les dades publicades a 2014 no inclouen els factors multiplicadors de VAB i llocs de treball), motiu pel qual ha resultat necessari realitzar les següents equivalències:

- *Alimentació i begudes: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Comerç al detall, excepte vehicles de motor i motocicletes".*
- *Articles de vestit i de calçat: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Comerç al detall, excepte vehicles de motor i motocicletes".*
- *Habitatge: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Treballs de construcció".*
- *Transport: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Altres serveis de transport terrestre de passatgers".*
- *Oci i cultura: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Serveis esportius, recreatius i entreteniment".*
- *Serveis d'hostaleria: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Serveis d'allotjament".*
- *Altres: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Altres serveis personals".*

Taula 28. Factors multiplicadors del Valor Afegit Brut per al càlcul dels impactes induïts

Branca d'activitat	Factor multiplicador del Valor Afegit Brut
Alimentació i begudes	0,86
Articles de vestit i de calçat	0,86
Habitatge	0,74
Transport	0,80
Oci i cultura	0,84
Serveis d'hostaleria	0,81
Altres	0,90

Font: Elaboració pròpia a partir del Marc Input-Output de Catalunya, 2011.

En aquest context, a continuació s'indica el Valor Afegit Brut generat de forma induïda per l'activitat de l'estació i el Resort associat:

Taula 29. Valor Afegit Brut generat de forma induïda per la pròpia activitat de l'estació i el Resort associat (temporada 2017-2018)	
Branca d'activitat	Valor Afegit Brut induït (€)
Alimentació i begudes	361.869 €
Articles de vestit i de calçat	118.043 €
Habitatge	680.809 €
Transport	264.901 €
Oci i cultura	125.952 €
Serveis d'hostaleria	220.342 €
Altres	372.655 €
TOTAL	2.144.571 €

Font: Elaboració pròpia.

7.2.1.3.2 Estimació dels llocs de treball generats de forma induïda gràcies a l'activitat de l'estació

De forma anàloga al que succeeix en el cas del Valor Afegit Brut, en el marc input-output de Catalunya també s'han publicat factors multiplicadors relatius a la generació de llocs de treball. De manera que la metodologia utilitzada per a l'estimació del nombre de llocs de treball generats de forma induïda per les diferents activitats és similar a la utilitzada en el cas del Valor Afegit Brut.

Així, a partir dels ingressos generats en les diferents branques d'activitat, i del factor multiplicador del nombre de llocs de treball per cada euro ingressat per cadascuna de les activitats en què realitzen despeses els ciutadans, s'ha obtingut el nombre de llocs de treball generats de forma induïda per les activitats de serveis associades a l'activitat de l'estació i el Resort associat.

Taula 30. Factors multiplicadors de l'ocupació per al càlcul dels impactes induïts	
Branca d'activitat	Factor multiplicador (llocs de treball / milió d'euros d'ingrés)
Alimentació i begudes	19,92
Articles de vestit i de calçat	19,92
Habitatge	11,75

Taula 30. Factors multiplicadors de l'ocupació per al càlcul dels impactes induïts	
Branca d'activitat	Factor multiplicador (llocs de treball / milió d'euros d'ingrés)
Transport	17,88
Oci i cultura	12,91
Serveis d'hostaleria	14,22
Altres	24,11

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de base del Marc Input-Output de Catalunya, 2011.

En aquest context, a continuació s'indica el nombre de llocs de treball generats de forma induïda per l'activitat de l'estació i el Resort associat:

Taula 31. Llocs de treball generats de forma induïda per l'activitat de l'estació i el Resort (temporada 2017-2018)	
Branca d'activitat	Llocs de treball generats de forma induïda (treballador/any)
Alimentació i begudes	8
Articles de vestit i de calçat	3
Habitatge	11
Transport	6
Oci i cultura	2
Serveis d'hostaleria	4
Altres	10
TOTAL	44

Font: Elaboració pròpia.

7.2.1.4 Generació total de Valor Afegit Brut i llocs de treball gràcies a l'activitat econòmica desenvolupada per l'estació i el Resort associat

Atenent als resultats dels capítols anteriors, la generació total de Valor Afegit Brut i llocs de treball associada a l'activitat econòmica desenvolupada per l'estació i el Resort ha estat la que s'indica a les taules següents:

Taula 32. Valor Afegit Brut generat en l'activitat de l'estació i el Resort associat (€) (temporada 2017-2018)	
Tipologia de Valor Afegit Brut	Valor (€)
VAB generat de forma directa	1.573.253
VAB generat de forma indirecta	1.717.021
VAB generat de forma induïda	2.144.571
VAB TOTAL	5.434.844

Font: Elaboració pròpia.

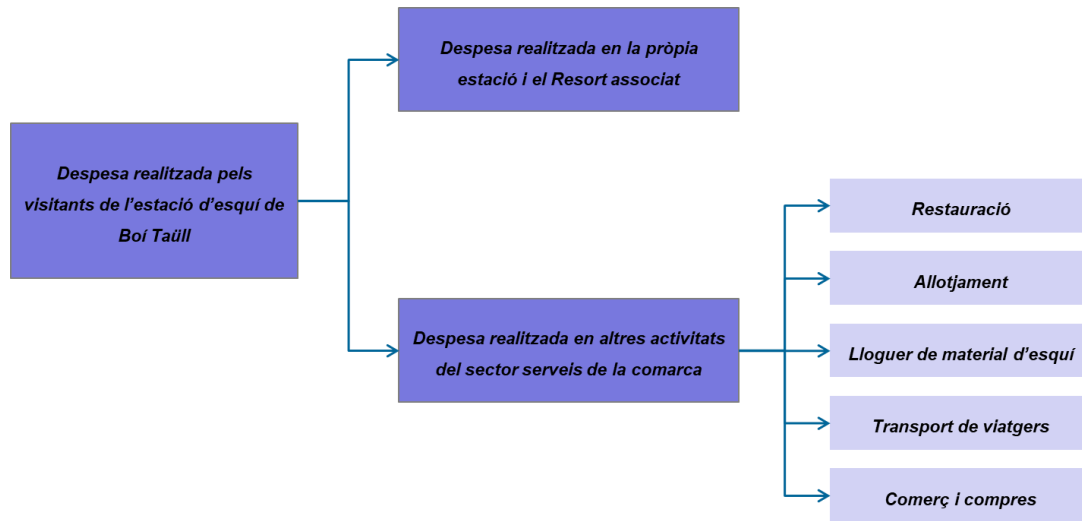
Taula 33. Llocs de treball generats en l'activitat de l'estació i el Resort associat (temporada 2017-2018)	
Tipologia d'ocupació	Llocs de treball (treballadors/any)
Llocs de treball generats de forma directa	105
Llocs de treball generats de forma indirecta	33
Llocs de treball generats de forma induïda	44
Llocs de treball TOTALS generats	182

Font: Elaboració pròpia.

7.2.2 Generació de Valor Afegit Brut i llocs de treball associats a les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

Els visitants de l'estació, de forma addicional a la despesa realitzada a la pròpia estació (forfait, restauració, etc.) i en el Resort associat, habitualment també realitzen despeses en altres activitats econòmiques de la zona que es beneficien de l'afluència de visitants a l'estació.

Figura 43. Distribució de la despesa dels visitants de l'estació

Per determinar l'impacte associat a aquestes activitats, primer s'ha estimat quina és la despesa realitzada pels visitants de l'estació durant la seva estada (estimació realitzada al capítol 5.2.) per, posteriorment, restar-li a aquesta despesa aquella que correspon a les compres realitzades a l'estació i al Resort (i que es correspon amb els ingressos de la mateixa).

Figura 44. Estimació de la despesa realitzada pels visitants en altres activitats del sector serveis de la comarca

S'ha de destacar que no ha estat considerada la despesa en transport privat, atès que aquesta es realitza principalment fora de la comarca (es tracta principalment de compra de combustible i peatges realitzats en el trajecte des del punt d'origen fins a l'estació).

Taula 34. Despesa dels visitants de l'estació (€/any)				
Partida de despesa	Visitants durant la temporada d'hivern			Total
	Escolars	Esquiadors d'estada no escolars	Esquiadors de dia	
Despesa en allotjament	872.780	2.797.168	0	3.669.948
Despesa en bars i restaurants	575.713	1.950.320	276.630	2.802.662
Despesa en compres	396.000	384.039	100.285	880.323
Lloguer de material d'esquí	139.778	720.593	107.327	967.698
Despesa en activitats culturals i d'oci	0	285.315	68.263	353.578
Despesa en transport públic	0	0	2.067	2.067
TOTAL	1.984.270	6.137.435	554.571	8.676.276

Nota: no s'inclou la despesa realitzada en forfets.

Font: Elaboració pròpia.

En aquest context, la taula següent recull l'estimació de la despesa total realitzada pels visitants de l'estació fora de la pròpia estació i el Resort associat.

Taula 35. Estimació de la despesa en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (€/any)			
Partida de despesa	Despesa total dels visitants de l'estació	Despesa realitzada en la pròpia estació i el Resort associat	Despesa realitzada en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació
Despesa en allotjament	3.669.948	1.422.021	2.247.926
Despesa en bars i restaurants	2.802.662	472.064	2.330.598
Despesa en compres	880.323	18.982	861.342
Lloguer de material d'esquí	967.698	275.596	692.102
Despesa en activitats culturals i d'oci	353.578	23044,5468	330.534
Despesa en transport públic	2.067	0	2.067
TOTAL	8.676.276	2.211.708	6.464.568

Font: Elaboració pròpia.

A partir de la despesa realitzada en les activitats no gestionades directament per l'estació, els següents capítols recullen l'estimació del Valor Afegit Brut i del nombre de llocs de treballs generats gràcies a aquesta despesa, tant de forma directa, com indirecta i induïda.

7.2.2.1 Estimació del Valor Afegit Brut i llocs de treball generats de forma directa en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

7.2.2.1.1 Estimació del Valor Afegit Brut generat de forma directa en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

Atenent al nombre de visitants, i a la despesa dels mateixos, la taula següent recull els ingressos associats a les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació. En aquest sentit, s'ha de destacar que es presenten ingressos nets, havent-se descomptat l'Impost sobre el Valor Afegit aplicat a cadascuna de les branques d'activitat analitzades.

Taula 36. Impost sobre el Valor Afegit aplicat a les diferents branques d'activitat analitzades	
Partida de despesa	Valor
Bars i restaurants	10%
Allotjament	10%
Lloguer de material d'esquí	21%
Transport públic de viatgers	10%
Comerç i compres	21%
Activitats culturals i d'oci	21%

Font: Elaboració pròpia.

Taula 37. Ingressos nets per a les diferents activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (€) (temporada 2017-2018)	
Partida de despesa	Valor (€)
Bars i restaurants	2.330.598
Allotjament	2.247.926
Lloguer de material d'esquí	692.102
Transport públic de viatgers	2.067
Comerç i compres	861.342

**Taula 37. Ingressos nets per a les diferents activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (€)
(temporada 2017-2018)**

<i>Partida de despesa</i>	<i>Valor (€)</i>
Activitats culturals i d'oci	330.534
TOTAL	6.464.568

Font: Elaboració pròpia.

A partir dels ingressos obtinguts gràcies al nombre de visitants i a la despesa dels mateixos, s'ha calculat el Valor Afegit Brut generat de forma directa en les diferents activitats del sector serveis. La relació entre els ingressos i el Valor Afegit Brut s'ha obtingut gràcies a la informació de base obtinguda en el marc input-output de Catalunya.

Equivalència entre les diferents activitats del sector serveis i les categories del MIOC-2014

A continuació es recull l'equivalència entre les diferents activitats no gestionades per l'estació on els visitants realitzen despesa i les categories d'activitat econòmica considerades en el Marc Input-Output de Catalunya 2014 (MIOC):

- *Bars i restaurants: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Serveis d'allotjament, menjar i begudes".*
- *Allotjament: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Serveis d'allotjament, menjar i begudes".*
- *Lloguer de material d'esquí: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Activitats de lloguer".*
- *Transport públic de viatgers: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Transport terrestre, transport per canonades".*
- *Comerç i compres: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Comerç al detall, excepte vehicles de motor i motocicletes".*
- *Activitats culturals i d'oci: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Activitats esportives i recreatives".*

Taula 38. Relació entre ingressos (producció) i Valor Afegit Brut

<i>Partida de despesa</i>	<i>Valor</i>
Bars i restaurants	56,69%
Allotjament	56,69%

Taula 38. Relació entre ingressos (producció) i Valor Afegit Brut	
Partida de despesa	Valor
Lloguer de material d'esquí	64,40%
Transport públic de viatgers	40,36%
Comerç i compres	63,61%
Activitats culturals i d'oci	62,28%

Font: Elaboració pròpia a partir del Marc Input-Output de Catalunya, 2014.

Taula 39. Valor Afegit Brut generat de forma directa en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (temporada 2017-2018)	
Partida de despesa	Valor
Bars i restaurants	1.189.160
Allotjament	1.146.978
Lloguer de material d'esquí	352.093
Transport públic de viatgers	751
Comerç i compres	432.859
Activitats culturals i d'oci	162.635
TOTAL	3.284.475

Font: Elaboració pròpia.

7.2.2.1.2 Estimació dels llocs de treball generats de forma directa en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

A través de les estimacions realitzades en el capítol anterior, s'han obtingut els ingressos nets per temporada obtinguts per les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació. En aquest sentit, a través de Marc input-output de Catalunya 2014 es coneixen els costos per branques de les activitats de serveis analitzades, fet que ha permès identificar la despesa en sous (bruts) de cadascuna de les mateixes.

A partir de la despesa en salaris, i coneixent també el salari mitjà de cadascuna de les activitats analitzades, s'ha obtingut el nombre de treballadors associats a cada activitat, aplicant la fórmula següent:

Figura 45. Fórmula aplicada per a l'estimació del nombre de llocs de treball directes generats per la despesa realitzada en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

$$\text{Ingressos associats a l'Estació} \times \text{Remuneració assalariats / producció} \times \text{Salaris / remuneració} \div \text{Sou mitjà en l'activitat} = \text{Nombre de treballadors}$$

Taula 40. Paràmetres de base utilitzats per al càlcul de l'impacte directe en generació de llocs de treball en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

Partida de despesa	Remuneració assalariats / ingressos	Salaris / remuneració	Cotitzacions socials	Sou mitjà (€/treballador)
Bars i restaurants	22,89%	69%	31%	19.157
Allotjament	22,89%	69%	31%	19.157
Lloguer de material d'esquí	7,53%	69%	31%	23.647
Transport públic de viatgers	26,08%	69%	31%	24.844
Comerç i compres	35,32%	69%	31%	23.967
Activitats culturals i d'oci	32,17%	69%	31%	25.664

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de base del Marc Input-Output de Catalunya, 2014.

Atenent als paràmetres de base indicats, el nombre de llocs de treball generats de forma directa en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació és el que es recull a la taula següent:

Taula 41. Llocs de treball generats de forma directa en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (temporada 2017-2018)

Partida de despesa	Llocs de treball (llocs de treball anuals)
Bars i restaurants	17
Allotjament	17
Lloguer de material d'esquí	1
Transport públic de viatgers	0
Comerç i compres	7
Activitats culturals i d'oci	2
TOTAL	44

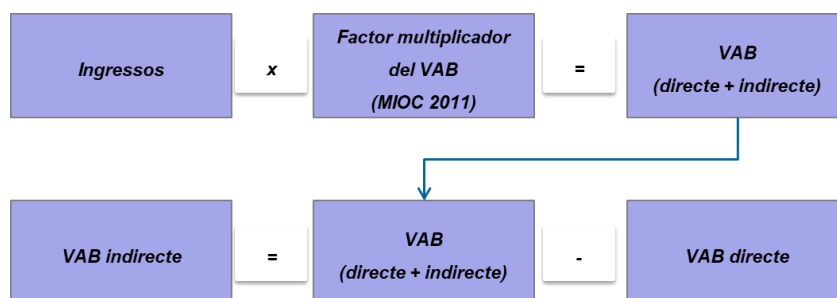
7.2.2.2 Estimació del Valor Afegit Brut i llocs de treball generats de forma indirecta en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

7.2.2.2.1 Estimació del Valor Afegit Brut generat de forma indirecta en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

L'impacte indirecte relatiu a les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació s'ha calculat a partir dels factors multiplicadors per a les diferents branques d'activitat publicats en el marc input-output de Catalunya 2011. Aquests multiplicadors mesuren l'efecte d'un increment d'una unitat final en un sector concret sobre la producció de tots els sectors d'activitat econòmica.

D'aquesta manera, en multiplicar els ingressos directes pels diferents factors multiplicadors s'obté un número relatiu al Valor Afegit Brut que inclou tant l'impacte directe com indirecte de les activitats considerades. Per obtenir l'impacte indirecte, s'ha restat al número obtingut, el Valor Afegit Brut directe calculat en capítols anteriors.

Figura 46. Càlcul del Valor Afegit Brut indirecte associat a la despesa dels visitants en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

Taula 42. Factors multiplicadors del Valor Afegit Brut per al càlcul de l'impacte indirecte associat a la despesa dels visitants en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (temporada 2017-2018)

<i>Partida de despesa</i>	<i>Factor multiplicador del Valor Afegit Brut</i>
Bars i restaurants	0,81
Allotjament	0,81
Lloguer de material d'esquí	0,78
Transport públic de viatgers	0,80
Comerç i compres	0,86
Activitats culturals i d'oci	0,84

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de base del Marc Input-Output de Catalunya, 2011.

En aquest context, a continuació s'indica el Valor Afegit Brut generat de forma indirecta per la despesa dels visitants de l'estació en activitats del sector serveis no gestionades per la pròpia estació.

Taula 43. Valor Afegit Brut generat de forma indirecta per la despesa realitzada pels visitants de l'estació en activitats del sector serveis no gestionades per la pròpia estació (temporada 2017-2018)	
<i>Partida de despesa</i>	<i>Valor Afegit Brut indirecte generat (€)</i>
Bars i restaurants	507.835
Allotjament	491.365
Lloguer de material d'esquí	77.098
Transport públic de viatgers	732
Comerç i compres	152.302
Activitats culturals i d'oci	55.729
TOTAL	1.285.062

Font: Elaboració pròpia.

7.2.2.2.2 Estimació del nombre de llocs de treball generats de forma indirecta en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

De forma anàloga al que succeeix en el cas de Valor Afegit Brut, en el marc de les taules input-output de Catalunya, també s'han publicat factors multiplicadors relatius a la generació de llocs de treball. Així, aquests multiplicadors mesuren l'efecte d'un increment d'una unitat final sobre la massa laboral de tots els sectors d'activitat econòmica.

D'aquesta manera, en multiplicar els ingressos directes obtinguts en capítols anteriors pels diferents factors multiplicadors, s'obté un número relatiu al nombre de llocs de treball generats tant de forma directa com indirecta en el sector serveis. Per obtenir l'impacte indirecte, s'ha de restar al número obtingut el nombre de llocs de treball generats de forma directa estimat amb anterioritat.

La taula següent recull els diferents factors multiplicadors dels llocs de treball de les branques d'activitat analitzades:

Taula 44. Factors multiplicadors dels llocs de treball emprats per al càlcul de l'impacte indirecte associat a la despesa dels visitants en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (temporada 2017-2018)

<i>Branca d'activitat</i>	<i>Factor multiplicador dels llocs de treball (llocs de treball / milió d'euros)</i>
Bars i restaurants	14,46
Allotjament	14,22
Lloguer de material d'esquí	8,70
Transport públic de viatgers	17,88
Comerç i compres	19,92
Activitats culturals i d'oci	12,91

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de base del Marc Input-Output de Catalunya, 2011.

En aquest context, la taula següent recull el nombre de llocs de treball generats de forma indirecta per les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació:

Taula 45. Llocs de treball generats de forma indirecta en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (temporada 2017-2018)

<i>Branca d'activitat</i>	<i>Llocs de treball generats de forma indirecta (treballadors/any)</i>
Bars i restaurants	13,0
Allotjament	12,1
Lloguer de material d'esquí	3,6
Transport públic de viatgers	0,0
Comerç i compres	6,6
Activitats culturals i d'oci	1,1
TOTAL	36,4

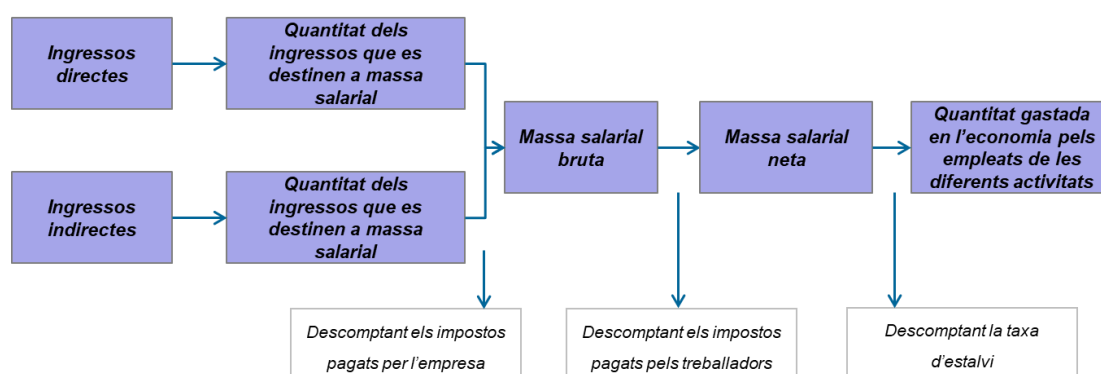
Font: Elaboració pròpia.

7.2.2.3 Estimació del Valor Afegit Brut i llocs de treball generats de forma induïda en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

7.2.2.3.1 Estimació del Valor Afegit Brut generat de forma induïda en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

Per calcular l'impacte induït associat a la despesa efectuada pels visitants de l'estació en activitats del sector serveis no gestionades per la pròpia estació, s'ha traslladat, per a cadascuna de les tipologies d'activitat econòmica, la massa salarial total estimada a partir dels impactes directes i indirectes a renda bruta disponible. A aquesta quantitat se li han restat els impostos pagats per l'empresa²⁵ (obtenint la massa salarial que rep el treballador) i posteriorment els satisfets per part del treballador²⁶, calculant d'aquesta manera la massa salarial neta que reben els treballadors. A aquesta quantitat se li han restat els ingressos que la població destina a estalvi²⁷, distribuint-se la quantitat resultant segons l'índex de despesa en béns de consum.

Figura 47. Càlcul de l'impacte econòmic induït (ingressos)

Taula 46. Distribució de la despesa de les famílies

Branca d'activitat	Distribució de la despesa (% un cop descomptat l'estalvi)
Alimentació i begudes	15,9%
Articles de vestit i de calçat	5,2%
Habitatge	34,6%
Transport	12,6%
Oci i cultura	5,7%
Serveis d'hostaleria	10,3%
Altres	15,7%

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta de Pressupostos Familiars elaborada per l'Institut Nacional de Estadística.

²⁵ De mitjana un 31% del cost empresa que el treballador suposa per a l'activitat.

²⁶ De mitjana un 24,75% relatiu a l'impost sobre la renda de les persones físiques, i un 6,35% relatiu a la seguretat social.

²⁷ De mitjana un 10,5%.

A partir dels ingressos generats en les diferents branques d'activitat, i del factor multiplicador del Valor Afegit Brut per cada euro ingressat en les activitats en què realitzen despeses els ciutadans, s'ha obtingut el Valor Afegit Brut generat de forma induïda.

Equivalència entre les partides de despesa de la població i el MIOC-2011 (s'ha considerat les dades a relatives a 2011 perquè la informació relativa a 2014 no incorpora encara factors multiplicadors de VAB i llocs de treball)

Les partides de despesa de la població no coincideixen plenament amb les categories d'activitat econòmica considerades en el Marc Input-Output de Catalunya 2011 (MIOC), motiu pel qual ha resultat necessari realitzar les següents equivalències:

- *Alimentació i begudes: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Comerç al detall, excepte vehicles de motor i motocicletes".*
- *Articles de vestit i de calçat: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Comerç al detall, excepte vehicles de motor i motocicletes".*
- *Habitatge: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Treballs de construcció".*
- *Transport: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Altres serveis de transport terrestre de passatgers".*
- *Oci i cultura: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Serveis esportius, recreatius i entreteniment".*
- *Serveis d'hostaleria: s'ha considerat equivalent a la categoria del MIOC "Serveis d'allotjament".*

Taula 47. Factors multiplicadors del Valor Afegit Brut per al càlcul dels impactes induïts

Branca d'activitat	Factor multiplicador del Valor Afegit Brut
Alimentació i begudes	0,86
Articles de vestit i de calçat	0,86
Habitatge	0,74
Transport	0,80
Oci i cultura	0,84
Serveis d'hostaleria	0,81
Altres	0,90

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de base del Marc Input-Output de Catalunya, 2011.

En aquest context, a continuació s'indica el Valor Afegit Brut generat de forma induïda per les despeses realitzades pels visitants en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació:

Taula 48. Valor Afegit Brut generat de forma induïda en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (temporada 2017-2018)	
Branca d'activitat	Valor Afegit Brut induït (€)
Alimentació i begudes	139.785
Articles de vestit i de calçat	45.598
Habitatge	262.987
Transport	102.327
Oci i cultura	48.654
Serveis d'hostaleria	85.115
Altres	143.951
TOTAL	828.417

Font: Elaboració pròpia.

7.2.2.3.2 Estimació dels llocs de treball generats de forma induïda en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

De forma anàloga al que succeeix en el cas del Valor Afegit Brut, en el marc input-output de Catalunya també s'han publicat factors multiplicadors relatius a la generació de llocs de treball. De manera que la metodologia utilitzada per a l'estimació del nombre de llocs de treball generats de forma induïda per a les diferents activitats és similar a la utilitzada en el cas del Valor Afegit Brut.

Així, a partir dels ingressos generats en les diferents branques d'activitat, i del factor multiplicador del nombre de llocs de treball per cada euro ingressat per a cadascuna de les activitats en què realitzen despeses els ciutadans, s'ha obtingut el nombre de llocs de treball generats de forma induïda per les activitats de serveis no gestionades per l'estació.

Taula 49. Factors multiplicadors de l'ocupació per al càlcul dels impactes induïts	
Branca d'activitat	Factor multiplicador (llocs de treball / milió d'euros d'ingrés)
Alimentació i begudes	19,92
Articles de vestit i de calçat	19,92
Habitatge	11,75
Transport	17,88
Oci i cultura	12,91
Serveis d'hostaleria	14,22
Altres	24,11

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de base del Marc Input-Output de Catalunya, 2011.

En aquest context, a continuació s'indica el nombre de llocs de treball generats de forma induïda per la despesa realitzada pels visitants en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació:

Taula 50. Llocs de treball generats de forma induïda en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (temporada 2017-2018)	
Branca d'activitat	Nombre de llocs de treball (lloc de treball/any)
Alimentació i begudes	3,2
Articles de vestit i de calçat	1,1
Habitatge	4,2
Transport	2,3
Oci i cultura	0,8
Serveis d'hostaleria	1,5
Altres	3,9
TOTAL	16,9

Font: Elaboració pròpia.

7.2.2.4 Generació total de Valor Afegit Brut i llocs de treball gràcies a la despesa dels visitants en activitats del sector serveis no gestionades per l'estació

Atenent als resultats dels capítols anteriors, la generació total de Valor Afegit Brut i llocs de treball associades a l'activitat econòmica desenvolupada en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació, gràcies a la despesa realitzada pels visitants, són les que s'indiquen a les taules següents:

Taula 51. Valor Afegit Brut generat gràcies a la despesa dels visitants en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (€) (temporada 2017-2018)	
<i>Tipologia de Valor Afegit B</i>	<i>Valor (€)</i>
VAB generat de forma directa	3.284.475
VAB generat de forma indirecta	1.285.062
VAB generat de forma induïda	828.417
VAB TOTAL	5.397.954

Font: Elaboració pròpia.

Taula 52. Llocs de treball generats gràcies a la despesa dels visitants en les activitats del sector serveis no gestionades per l'estació (temporada 2017-2018)	
<i>Tipologia d'ocupació</i>	<i>Llocs de treball (treballadors/any)</i>
Llocs de treball generats de forma directa	44
Llocs de treball generats de forma indirecta	36
Llocs de treball generats de forma induïda	17
Llocs de treball TOTALS generats	98

Font: Elaboració pròpia.

Institut Cerdà